

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖRAN

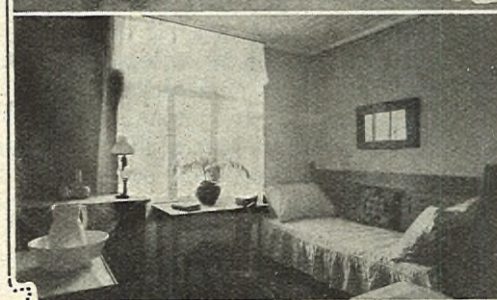
ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 8 MARS 1914.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WAGNER.

Ekmaniska Hviloheimmet i Hjertum.

HÖGT UPPE PÅ DEN BRANTA strandsluttningen ligger den rödmålade byggnaden mot en bakgrund af unga furor. Till höger, djupt nere, blänker vatten. På

sitt storvulna sätt skjuter Göta älf fält och ängar, höjder och branta stup åt sidan för att, bred och strid, själf få plats och först vid Lilla Edet tränga sig

fillsammans i en ansats och kasta sig skummande utför ett stup. Till vänster, alldeles invid hemmet, reser sig Hjertums kyrka med en liten vänlig by lägrande sig utför backsluttningen, in under kyrkans hägn. Och där nedanför ligger ångbåtsbryggan.

Och bortom, utåt, i det oändliga, förtonas floddalens skogar och höjder i nya höjder och skogar. — Det är inte bara vackert, det är ovanligt ställigt och typiskt svenskt. Den, som här

1. Lotten Lagerstedt med hemmets vaktare Boy.
2. Hemmets yttre.
3. Fröken Lagerstedt i sitt rum.
4. Hallen.

5. Ett af gästrummen.
 6. Utsikt från hemmet öfver Kyrkbacken och skolan.
- Anna Backlund foto.

byggt ett hem är fröken Lotten Lagerstedt, den första skolkökslärarinnan i Sverige och den outröttliga ledarinnan af ambulering skolkökskurser å landsbygden. Som Idun läsare torde erinra sig mottog hon också år 1912 Idunpriset af Iduns kvinnliga akademi.

En ruslig och stormig höstdag sträfvar besökaren uppför den stela branten trots stormens karlatag. Och väl inom verandadörren var det inte fråga om annat än att man verkligen hittat till tomtarna i skogen — ty allt var så litet, näpet och smått och så hemvarmt och man blef så enkelt hjärtligt välkommen. Genast börjades intervjuen! Det blef att i mycket stor skala beundra hvad ett praktiskt sinne förmått med små resurser och ej så liten tur. Här står nu en färdig villa med visserligen små, men dock sex rum, kök, hall, veranda, balkong på fri grund, med nyanlagd trädgård, vinterbonad, försedd med vattenledning, aflopp, badrum, ekonomitrymmen, fullt möblerad och inredd samt, när en del kompletteringsarbeten fullbordats, allt i allt för en cirka 7,000 kr.! Detta är ett ej så oäfvat kraftprof af den som satt till sitt livsmål att lära sitt svenska folk, att man kan lefva lika sparsamt och enkelt som bekvämt och trifsamt.

— Men vi ska väl inte stanna i dörren, menar småmysande hemmets värdinna, hon som vi alla så väl känna till med de goda, blida dragen och det soliga leendet. Och så föres man in i den lilla miniatyrhallen och vi slå oss ner vid språkvrån med sin brasbänk och stolar kring det dukade kaffebordet. I fondon, mot trappan, intrigeras ögat af ett stort draperi.

— En gammal bordduk, som är färgad, skrattar hon, — lyft på den, får du se. — Ja, det var en skön syn för trötta lemmer, ty där stod bakaret på cementsadt golf och vattnet leddes in från bykpannan, inmurad i köket bredvid spiseln. Man ställer en skärm framför, hänger en lapp med ordet "Upptaget" på den och sen har man det härligaste badrum kring den varma kaminen!

Hallen skall senare få en enhetlig färgton och den Ekmanska familjens, donatorenas, porträtter skola pryda främsta långväggen. Midt emot dessa skall målas en vacker, signande profeta öfver det blifvande hemmet som de svensk-amerikanska flyttfågelnarna ritade in på en takbjälke af sitt halffärdiga bo, innan de, trötta på byggandet, gripna af hemlängtan, lyfte vingarna tillbaka mot västern för alltid. De skrefvo: "This house was erected by Pontus and Ida Carlson for the comfort and benefit of future generations."

Låter det icke som ett varsel för kommande dagars gäster?

Gripen af det slämningsfulla i dessa ord, sökte jag vidare och vidare fram till detta hems vackra genesis. Som i oändlig rad ilande filmsbilder kunde jag följa denna arbetets apostel, som i ingen annan jag känner, vandra — vandra år ut och år in från norra Sveriges lappmarker till Smålands obygder, genom län efter län af Sveriges gamla, vackra land för att lära dess kvinnor att af sina stugor skapa hem — tills de trötta stegen stannade här, här i hennes egen hembygd, ty den hjärtats slagruta hon gått efter för att söka sig ett eget hem, gaf svaret just här. Här hade hon hållit sin första flyttande skolkökskurs — just här, där mor och morfar bott och verkat, där ungdomsårens nog så heta drömmar kylts af vid forsens fall nedanför morfaderns kvarn och där familjegraven på Hjertums kyrkogård står redo

som den sista milstolpen på den långa livsvandringen. Och strax bredvid stod också redan hemmet — öfvergifvet, herrelöst — och väntade, och häri var det som den stora turen spelade in. Sedan svensk-amerikanen börjat ångra sitt bygge hade de brådt om att komma därifrån och sålde billigt. Men fröken Lagerstedt fann det för stort för sig, hon ville haft sin mors lilla stuga, som låg en bit därifrån. Det gick dock ej. På så sätt länkades händelsernas ring, tills låset smiddes samman om dem, när fröken Lagerstedt fick den idéen att här kunde bli ett hem åt andra bland hennes trötta yrkessystrar. Och idéen gaf i sig själf anvisning på den väg hon skulle gå för att nå målet och hon hade den stora lyckan att gå rätt.

Ty den gifmilda handen, det storslagna äktsvenska, vidsynta sinnelaget fann hon nu, som så ofta förr i sitt arbete med och för folket, hos familjerna Oscar Ekman i Stockholm och på Bjärka-Säby, som, utan en invändning, bejakade förslaget, sände den begärda summan till inköp af tomt och hus, till villans afslutning och inredning, till vattenledning, aflopp, trädgårdsanläggning m. m. Och allt detta utan ett enda villkor, utan en enda bestämmelse, utan en enda foreskrift, men åtföljd af ett varmt tack för att hjälpen begärdes och en bön att få gifva mera om den uträknade summan ej räckte! Det kan man kalla en gifvandes ädelfödda patriciersläkt om någonsin, och det var med en vidgande och värmande stolthetskänsla öfver att vara svensk som jag satt där, ordlös och andlös och lyssnade — tills hon väckte mig med ett stilla, innerligt: "du får ingenting säga om mig, men bara allt godt om dem!" Men jag tänkte desto mer om henne, som blifvit hedrad med ett sådant förtroende.

Det var också en påminnelse om att jag hade mera att göra än bara sitta och värma själ och kropp vid vackra tankar och vackra handlingar och godt kaffe!

Etthundra (100) kronor i pris för en uppsats om Kvinnor och kläder.

VI ASYFTA MED DENNA TAFLINGS-upsats en vädjan till kvinnorna att med större sakkunskap, förvärfvad genom studier från ungdomsåren, befalla sig med klädedräkten, exempelvis på samma sätt som många af dem utbildade sig i olika grenar af kvinnlig konstslöjd. Uppsatsen bör till omfånget utgöra 3, högst 4 Idunspalter och den, som eröfrar priset, införes i Idun första majnummer för 1914.

Täflingsmanuskripten, som skola vara försedda med påskriften: **Iduns majtäfling** samt åtföljda af försegladt motto, innehållande författarens namnsedel och adress, måste vara inlämnade till redaktionen af Idun senast den 1 nästkommande april.

Stockholm den 1 mars 1914.

IDUNS REDAKTION.

Husesynen var ju knappt mer än börjad! Från hallen till höger komma vi in i föreståndarinnans eget minnes- och kärleksfyllda lilla rum, och där innanför åter ett gästtrum med egen utgång åt köket. Till vänster om hallen är biträdet rum och bilda på så vis hall, föreståndarinnans rum och biträdet en liten sammanhängande sällskapsvåning på tre rum. Och så kommer köket. Det fick vi tyvärr ingen bild af, enär den korta vinterdagens ljus ej räckte till åt flera interiörer, men det var synd, ty det är hvad man skulle vilja kalla: "un amour de petite cuisine!"

Som man kunde vänta och smått hade pretention på, skulle Lotten Lagerstedts eget lilla kök, inredd efter hennes egen rika erfarenhet bli ett litet under af hemtrefnad, renlighet och praktiska anordningar kulminerande i ett mot väggen uppfällbart bakbord, som också bildar ett mot damm och oordentliga fingrar fullkomligt skyddande skåp för bakgrejor. Idén är småländsk, ty under arbetets gång ha de svenska arbetarhem fröken L. sett i mångt och mycket fått lämna idéer till detta.

Genom trappan i hallen, som vi se på närstående bild, kommer man upp till öfre våningens hall-imiterande trappplan med ingångar till de tre gästtrummen och balkongen, från hvilken man fångar hela den ståtliga älfaldalen i en enda blick. Gästrummen äro enkla och trefliga, i glada färger; alltigenom, hvad möbler och tyger angår, konstflitsprodukter. För värme och dragfria golf är sördjt genom fru Gustaf Ekmans gåfva af linoleumsmattor öfver hela huset.

Om det är sant att ondska väcker annan ondska till lif, så är det också sant att godhet och själfuppgiffning äro minst lika smittsamma, och stora hafva den välvilja, den förståelse och de personliga insatser varit, som hjälpt till vid detta hems fullbordande. I somliga fall, t. ex. när det gäller att stå i spetsen för ett helt lag arbetsfolk, så är ett stackars kvinnfolk bara ett stackars kvinnfolk i alla fall. Men fröken Lagerstedt fann i församlingens kyrkoherde, d:r Adolf Wallerius, det moraliska stödet på orten och den manliga auktoritet, som arbetets art kräde. Ordf. i Hemmets styrelse, ledde han, med sitt aldrig svikande, hängifna intresse och sina stora insikter både inredningen och trädgårdsanläggningen. All plantering i trädgården har skolläraren låtit barnen göra. I sin granne och barndomsvän, fru H. Mellgren på Sollum, har hon funnit en varmt intresserad medarbetarska på ett arbetsområde, där fru M. har synnerligen rika erfarenheter, då hon i så många år själf skött sin stora gård. Kärleksfulla gåfvor hafva hittat vägen hit — kärleken tyckes ha "trådlösa" öfverallt! — en hel del bordsilfver, huslinne, brasbänk, kuddar m. m. ha skänkts af olika personer och firmor.

I det nu färdiga hemmet är plats för fem gäster på en gång. Fröken Lagerstedt kallar sina väntade pensionärer helst så, och så komma de också att känna sig, fria från tvång och regler, alldeles som barn i huset, ompysslade af den blida gamla, som arbetat mer än de flesta, som vet hur trötthet känns och hur ro kan skänkas. Må hon och hemmet länge få skänka den "comfort and benefit" till kommande arbetsgenerationer som hon drömmer om däruppe på backen vid skogsbynnet!

HEDDA KEY-RASMUSSEN.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 9.—
Halft år.....	> 3.50	Halft år.....	> 4.50
Kvartal.....	> 1.75	Kvartal.....	> 2.25
Månad.....	> 0.75	Månad.....	> 0.90

Stockholm, Mästersamuelsgatan 45.	
Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Nordling: Riks 96 60. Allm. 4 02.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 96 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:		Utländska annonser:	
25 öre efter text.	30 öre å textside.	30 öre efter text.	35 öre å textside.
20% förhöjning för särsk. begärd plats.		20% förh. för särsk. begärd plats.	

Våra Hem.

Färgen.

DET ÄR NODVÄNDIGT PAMIN-
na om en viss begränsning.

Att skriva om rumsinredning, "konstnärlig" till på köpet, det kunde vara något för en estet, något för en lärd också. Tages ämnet från sådan synpunkt, så har publiken på känn, hvad det är fråga om. Det är ett stort behag, när man sätter sig att läsa någonting, om man från början vet, hvilka organ i sin hjärna man skall begagna. Skribent och läsare äro då liksom presenterade i förväg. Det är nyttigt mot förlägenhet.

Det är emellertid något helt annat jag försöker — är hvarken estet eller lärd, skriver med begränsning till hvad jag tror kan ha intresse och betydelse för dem, som ämna praktisera konsten icke som artister, utan som rätta amatörer af något, som kanske aldrig kan bli annat än amatörkonst — praktisera den midt i en snöd värld, där människan så ytterst sällan får vara mannen som gör hvad som faller honom in.

Då är det icke alltid så lätt att undgå förlägenhet. Ty det ligger en motsägelse i själfva utgångspunkten.

Meningen är att animera intresset för en vanlig bostadsinrednings möjligheter till skönhet och högre kultur, och i nio fall af tio måste man pruta antingen på skönheten eller möjligheten. Försöker man taga saken enkelt och rättframt, säga uppriktigt hvad man finner förståndigt och vackert, så besväras man vid hvar ord af känslan att lämna invändningar obesvarade. Och den värsta af alla kommer ju igen, hvad man än talar om: så få af oss bo i egna hus, ännu färre ha själfva byggt. Och äfven om hyresväningen som sådan är förträfflig, så skall det ju vara en ren lyckträff, om den just passar till verkligt hem åt den som skall bo där.

Då kan det lätt synas hopplöst att tala om skönhet och hemkultur för andra än de mest gynnade. Om syftet är praktiskt, och det har jag ju förutsatt, hvad tjänar det då till att teoretisera öfver hvad som kan bli vackert, när det likväl är oåtkomligt. Det blir ju nedstämmande i stället för upplifvande — ty att reformera, det är ändå en annan historia. Och att kritisera arkitektur, det är också en annan historia, som jag aktar mig för.

Lyckligtvis äro vi ej tvungna att välja mellan allt eller intet. En allt för skeptisk kräsenhet få vi visa på dörren och sålunda skaffa oss ro till mera fruktbara tankar.

Jag tror att de flesta, som drömma om ett vackert hem, inom sig bära icke just en plan eller ett utkast i form eller färg, utan snarare en dunkel stämningsbild. Man vet knappt hvar man fått den ifrån, den är halft som ett minne, halft en själfständig skapelse. Den låter sig svårigen analysera, försöker man komma under fund med sammansättningen, så flyr hela bilden. Det går som då man tycker sig känna igen en främling — just i det man undrar: är det den eller den, märker man strax, att den är det visst icke.

Så är det med drömmen om det vackra hemmet, man bär inom sig — det skall icke bli som A:s, där fattas det rätta ljuset, det skall icke bli som B:s, där finns en tyngd, som tråkar ut en. Det skall icke likna något man

Sol, som rider högt igen...

(Ur en diktyckel från det nya Stockholm, långt borta från stadens gamla centra. En annan hitförande dikt "Du, vinter" var införd i Iduns sista n:r för 1913.)

*Icke längre vintermorgnars järngrå svärmodshimlar
sofva stumt i ändlösa gatuperspektiv.*

*Högre rider solen och ett gyflne kaos vimlar:
sprängda skyar, lefvande den vilda jaktens lif.*

*Storstadsmorgnar, icke edra stumma vinterhimlar
sofva stilla mer i gators fjärran perspektiv.*

*Högre rider solen, se! nu spränger den på fästet
fram i flammande karriär och hofven stänker glans.
Vinterns stilla dröm förgick, en fågelblund i nästet,
guld och gnistor spruta fram ur tak och torn i dans.
Sol, som rider högt igen, förjaga då från fästet
Hades' bleka återsken och fyll oss med din glans!*

*Vinterns stilla dröm förgick, de gråa husen vakna,
sträcka sig och te ett tag mot ljusets öppna famn.
Men — blott skymning fryser till, då sucka de och sakna,
sakna drömmen, sakna allt, som ej har form och namn.
Nordisk själ som blomsterdoft skall upp mot ljuset vakna,
trånar dock till skuggan strax och Hades' ljusva famn.*

Fredrik Vetterlund.

KLÄDNINGAR

till Kr. 3.50 per styck är väl billigt? Sänd Eder nerfläckade och oanvändbara klädning för kemisk tvätt och prässning till Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet.

Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

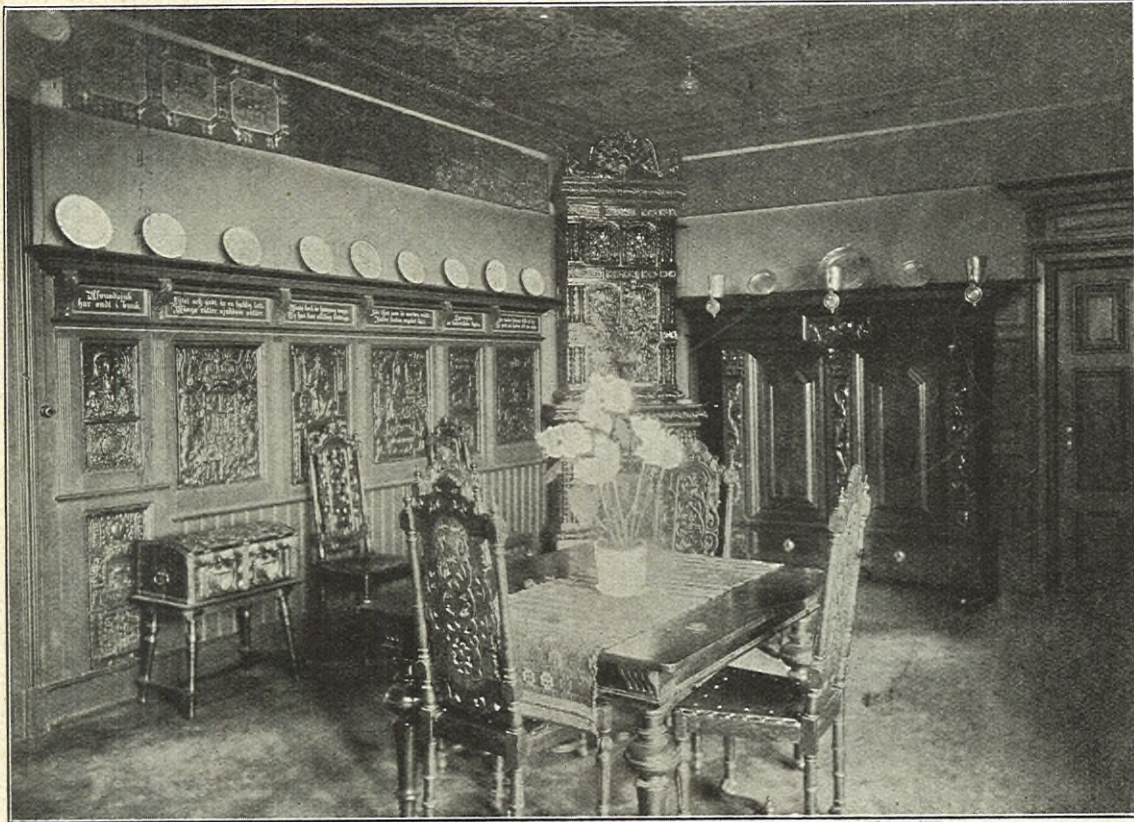
KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:

**Finare Post-, Skrif-, Kopie-
och Tryckpapper
samt kartong.**

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Matsal hos konsulinnan Maria Stendahl, Trelleborg.

sett eller läst i en bok — det var för melankoliskt eller för sentimentalt. Det skall icke bli som något man sett på ett museum, där skulle man känna sig som en gengångare. Ingenting af allt det där. Och ändå har man sett det. Hvad är det man har sett? Skall man kunna ge det gestalt, så det blir fristående och så man förs lämna det ur tankarna för en stund, utan att det försvinner? Ty det hör ju till saken, att man på samma gång tröttnas och känner sig tyranniserad af detta obestämda minne och likväl är så gränslöst rädd att glömma det.

Det är diktarens och konstnärens vanda inför verket, som hvar människa kan få en liten känning utaf, så ofta det blifvit en hjärtesak för henne att komma något verkligt åstad.

Har man då uthållighet, har man ett fast och troget grepp om sin egen fantasibild, så kan man komma underfund med något värdefullt genom att gifva akt på alla de där verkligheterna, som påminde om ens dröm. Visserligen försvinna likheterna och framträda olikheterna alltmera, ju närmare man ser efter. Men det där, som kom en att lysra till och leta i sin egen själ, var kanske från gång till gång detsamma. I så fall har det något att säga om den möjlighet, som ligger fängslad inom en och bultar och vill ut i lifvet, hvar gång en besläktad går förbi.

Man har kanske sett ett vackert rum i något gammalt kloster eller slott, som nu förvandlats till museum. Någoting därinne tjuvar en — hvad? Man vet det ej. Man går hem och tänker: i ett sådant rum ville jag lefva alltid, där skulle det gå lätt att tänka och drömma, att hvila och arbeta, där skulle jag få frid och bli en bättre människa.

Man fattar en föresats och förtjust vänder man tillbaka att se nogare efter, så att man en gång, om det vill sig så väl, skall kunna inreda sig ett sådant rum. Man kommer in — nonsens! Det är ju en sal, stor, kall och öde. Hvem vill bo i ett sådant rum? Och besviken far man dädan att se andra städer, kyrkor och hus. I en lycklig stund blir man åter tjuvad och rörd, blir besviken och led igen, tills det kanske ändtligen

klarnar inom en: icke denna stora sal var det, icke detta praktfulla målade tak, icke dessa dörrar i marmorposter. Det milda ljuset i denna fönstersmyg var det, den djupa varma tonen i denna gamla träpanel. Någoting ditåt har jag sett där och där och där — öfverallt var det samma dager, som på ett sällsamt sätt väckte min längtan.

Då vet jag ändå något om mig själf och mitt.

Det är icke slöseri med tid och kraft att begynna verket med en sådan liten meditation öfver den grundläggande stämningen. Tvärt om kan ingenting göra saken krångligare än om man börjar för tidigt med detaljerna. Tids nog få vi hufvudbry med att bestämma hur många, hur stora, hur formade och dekorerade bohagsting vi skola ha. Den första omsorgen skall gälla anslaget.

Och då möta vi ett trösterikt saktförhållande, — den för helhetsverkan mest betydelsefulla faktorn är den vi lättast råda öfver själfva, den billigaste och den som inom tämligen vida gränser kan modereras oberoende af byggnadens arkitektur. Det är färgen och allt hvad dit hör, dagern i rummet.

Former, proportioner och ornament betydja ej på långt när så mycket. Människor, som äro blinda för en god konstruktion, en klar linje, en väl insatt detalj, röna den lifligaste lynnespåverkan af färger. Och man kan ju ställa tillsammans föremål, praktfulla och enkla, tunga och lätta, ärevördiga antikviteter och dristigt moderna utan den ringaste skada för harmonien, om det sker med smak, förstås. Men hur skulle den smak vara beskaffad, som kunde ställa ihop saker, svärande i färg mot hvarann. Själftva språkbruket bekräftar detta — vi ha uttryck för den starkaste nervreaktion, då det gäller färger, "ilskna", "stickande", "giftiga", "skrikande", "etter" —, vi tala om "fräsande rött", och "det gnisslar för öronen" af somliga sammansällningar. Förgäfves skulle vi leta efter så häftigt afvärjande ord i fråga om form och linje.

På samma gång man alltså kan konstatera färgens reagensstyrka, får man strax

tillägga, att den mer än något annat är subjektiv. Det som den ene finner ilsket, är för den andre bara upplifvande muntert. Man kan med någon utsikt till behållning inlåta sig på ett resonemang om vissa regler för måttens och linjernas skönhet, men ingen kan finna något förnuft i att tvista om företräde mellan blått eller rött.

Detta hindrar inte, att olika fider haft sina olika förhärskande färgskalor. Det har varit modernt, ja så, att det föreföll nästan nödvändigt, att hålla sina rum hvita eller grå. Vi ha haft tider med kalla hårda färger och tider med de mest glödande och mustiga. Så hade högrenässansen och äfven gotiken både i klädedräkt och rum. Hvem kan tänka sig den fantastiska medelliden med dess äkta, vilda och farliga romantik röra sig i nyromantikens urblekta rum mot ljusgrå, violett-blommiga papperstapeter och kaftunsöfverdrag? Man behöfver bara på allvar göra försöket att framkalla motsättningen för sin inre syn för att häpna öfver, hur mycket det såges med dräkt och bohag, hur mycket af sin tids lifsbelysning de gamla förstodo att reflektera tillbaka emot sig från föremålen, hvarmed de omgäfvade sig.

När vi varit döda länge nog, för att framtidens lärda skola dikta om vårt lif, hvad skola de läsa ut af färgen i våra rum? Skall den synas mindre uttrycksfull af den grund, att vi börjat reflektera öfver den? Så illa kan det gå. För mycken afsiktlighet kan alldeles fördärfva hela saken. Och framför allt går det på tok, om man med full beräkning söker låta sitt rum uttrycka någon personlig stämning, vare sig i rött eller blått.

Någoting helt annat är det man skall inrikta sin eftertanke på, om man vill ha godt af den.

Det enda man får medvetet eftersträfvat är det omedelbara intrycket af välbefinnande, harmoni, vare sig den skall stämmas till stilla hvilsamhet, glad festlighet eller något annat skönt. För den ene blir det blått, för den andre rött, det ger sig af sig själf, allra bäst, om man aktar sig att grubbla öfver det röda och det blå. Hvad som däremot kan vara nyttigt att skärpa sin uppmärksamhet för, det är denna fråga: Hur mycket af det obestämda något, som ger mig ett välgörande skönhetsintryck i ett rum, kommer ifrån färgen? Och då man så småningom blir benägen att räkna allt mera dit, kan man gå vidare och fråga: Hvilken andel har det ena och det andra i det helas färgverkan? Hvad betyder mest och hvilket skall jag alltså utgå från, väggarna, golfvet, möblerna, textilsakerna?

Själftva luften i rummet är färgad. Dess rörliga lif eller dess stillhet bestämmas af alla de tusenskiftande reflexerna från väggar, mattor, möbler, dukar o. s. v. Det är icke en färg, det är tusen. Målarna veta det och de, som lärt af dem, men eljes är det förvånande många, som aldrig tänkt därpå.

Ja, vill man analysera vidare, så kan man snart komma till en paradox, som skenbart alligenom motsäger det nyss förda resonemang. Färgen ensam har alls icke denna suggestiva makt öfver vårt själslif. D. v. s.: en ensam färg har det icke, den är alldeles död och verkningslös. Hvad som utan att vi märka det ger oss en stämningsboten, en förmimelse af vakenhet, af benägenhet att tänka eller känna något, är just det rika spelet af tusen skiftningar, som aflösa hvarandra, som kontrastera och smälta ihop. Det är endast för någon kort stund, medan ögat ännu är fylldt af all världens bro-

För hudens vård och ansiktets skönhet

CRÈME SIMON

J. SIMON,
PARIS.

K. ANDERSON

Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

"IDEAL" chatull af ek, med 91/2 duss. kontrolleradt bordsilver eller ock 91/2 duss. 1:ma nysilver till Kr. 625—200. Praktkatalog, ringmätt gratis. KUNGL. HOFJUVELERARE. JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 19—21.

kighet, som en släl, entonig färg kan ha något inflytande på känslan, såsom t. ex. rödt för de flesta människor tyckes verka uppmanande, blått lugnande. I längden verkar alltid det entoniga tråkigt och dödt.

Och genom en ytterligheternas likhet ha äfven de skarpa kontrasterna, där de ensamma få råda, någonting entonigt öfver sig. De trötta ögat och göra det blindt för de mjukare skifningarna, hvilka i sig själfva äga större mångfaldighet och större kraft att öfverraska.

Det är just i fulltonigheten, som antika föremål så ofta äga sin öfverlägsenhet framför nya. Motsättningarna, inläggningar, beslag, broderier, väfnadsmönster o. s. v. hafva dämpats och bleknat, medan i gengäld allsammans genom ålderns patina fått sin skifningsrikedom, så att äfven de släta ytor synas spela af lif.

Af samma skäl är det en lackerad träyta (jag talar naturligtvis inte om det förnäma japanska och kinesiska lacket) i regel är i färgverkan så underlägsen en bonad eller polerad. Virket har sina skifningar i sig själf och dessa bli allt lifligare med åren. Därför är det vi finna t. ex. en genom ålder mörknad mahognnyta vackrare än en från början mörkbetsad. Slutligen är det därför (och således ej af snobberi) vi med ett medlidsamt löje betrakta många människors ängsliga ifver att hafva sina möbler "jämn i färgen".

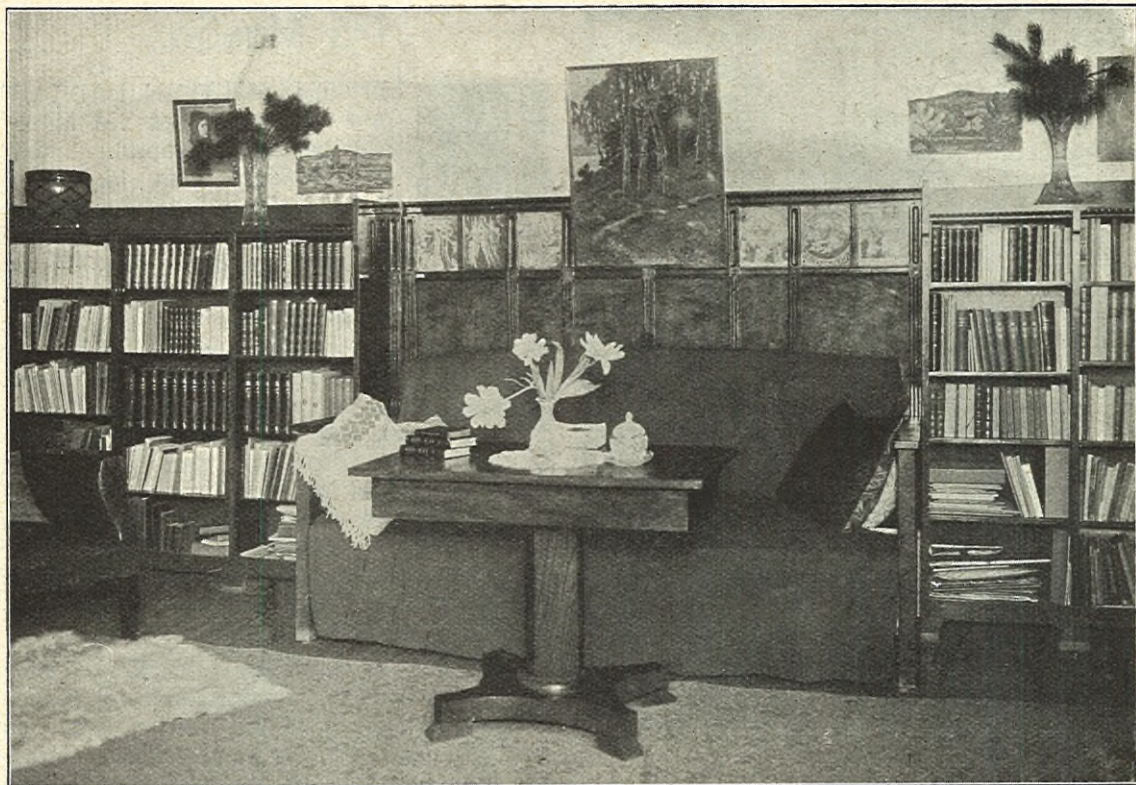
Kanhända bör jag för att undvika missförstånd tydligt uttala, att dessa färgskifningar, som ge ett gammalt föremål eller en välbehandlad yta af ädelt trä så mycket lif och mjukhet, ofta äro så obefydliga, att de rent af tyckas försvinna i samma ögonblick, som vi medvetet vilja konstatera dem. Att de likväl finnas där, kan man få en tydlig bekräftelse på, om man roar sig med experimentet att bredvid en sådan lefvande yta i samma belysning utspänna ett nytt stycke tyg eller uppställa en målrad skifva, hvilken färg är så nära som möjligt lik den lefvande ytan. Det visar sig omöjligt att finna något riktigt likt.

Det verkliga målarögat ser ju detta bättre än vi andra och det är alltså icke för att det skall se "handgjordt" eller artistiskt ut, som konstnärerna göra så många fläckar och klatschar och olikartade penseldrag, när de vilja afbilda en yta, som vanlig uppfattning kallar slät.

Nu måste man naturligtvis komma ihåg, att den färg, vi se på en yta, är det ljus, som den reflekterar. Detta ljus kan vara, och är i regel i sig själf färgadt. Då blir den färg, vi uppfatta, en sammansmältning af det påfallande ljusets färg och den färg, ytan har, "i sig själf", d. v. s. då den belyses af rent hvitt ljus.

Jag skall icke göra några längre citat ur skolböckerna i fysik. Kort sagdt, alla färger i en interiör växelverka, dagern är i hvarje sekund föränderlig, och det är alls icke hvarken någon paradox eller en artighet utan en bokstafvig sanning, som ett tillräckligt känsligt öga skulle uppfatta, att om en rödklädd dam kommer in i ett rum, så få alla föremål däri genast en varmare ton, utom där kontrasten möjligen sprider en viss grönaktig blekhet.

Denna färgernas ständiga växelverkan har några högst betydelsefulla konsekvenser och efter så mycken teori kommer man raka vägen in i det praktiska, och vägen skall äfven visa sig ha blifvit kortare — och billigare. Vi löpa mindre risk att ställas hand-

Urf ett herrum med björkpanel.

fallna inför den sorgliga uppläckt, mången gjort, då han ordnar sitt nyanskaffade, dyra bohag, som kanhända utvalts med mycken omtanke och smak, att det likväl inte tar sig ut. Vi förstå strax, att hela den dåliga effekten kan bero på en olämplig färg i tapeter eller gardiner eller dylikt. Ja, helst förstå vi det redan i förväg och tänka i tid på viktiga ting.

Först stöter man då på den gamla, omdebatterade frågan, hurdana väggar man bör ha. Hvad är vackrast, släta eller brokiga, mörka eller ljusa, gula eller blå. Om frågan ställes så i sin allmänlighet, är den meningslös och kan aldrig få något förnuftigt svar. Bättre är då att öfverväga: hvilken roll vill jag, att väggen som sådan skall få i det allmänna färgspelet? Skall den endast vara en lugn bakgrund till möbler, textilsaker och taflor, som tillräckligt sörja för dagerns rikedom? Eller skall den aktivt bidra till?

I de allra flesta fall ha vi ju det förra att räkna med. Väggarna äro i regel ej våra egna. De få i anspråkslöshet fylla sin egentliga bestämelse att helt enkelt begränsa ett utrymme och uppbera ett tak. Deras andel i färgharmonien är knappast mindre viktig för det. Men de böra icke draga blicken till sig, deras färgverkan, om den är god, skall mindre märkas på dem själfva än på de föremål, som teckna sig emot dem. Då få de framför allt ej vara blanka, med någon glansighet, som kastar tunna reflexer och gör belysningen orolig. Det fullkomligt enfärgade blir lätt hårdt. Ett mönster, som knappast framträder, är det bästa. Har man mycket rika och varma färger i inredningen, så kunna hvita väggar bli förträffliga.

Nästan omöstrade tapeter ha länge varit mod, ett godt mod. På de allra sista åren ha vi återfått de brokiga, storblommiga. Vill man låta väggen som sådan synas, är detta väl ett af de farligaste sätt man kan välja. Sällan blir det vackert. Icke för att de imitera gobeläng och andra väfnader. Att indigernas öfver det oäkta däri vore skrymteri. Det är allt för länge sedan någon lät lura sig, ingen misstänker ens att det är

meningen. Utan därför att det mekaniska i dessa ständigt upprepade mönster inte undgår att falla i ögonen, och därför att tryckfärgen sällan lyckas bli djup. Undantag förbehållas, nu som alltid.

Nej, vill man låta väggen framträda med egen dekoration, så måste man äfven taga hänsyn till materialet. Ty det bruna på en papperstapet blir dock aldrig i evighet desamma som det bruna i en gammal ekpanel. Jag säger med afsikt "på" om det ena och "i" om det andra. Och glansen från en metaxintapet är himmelsvidt fjärrad från glansen ur gyllenläder, eller öfver sidan. Det är godt att veta, att äfven en fysiker med sin objektiva betraktelse skulle finna en real innebörd i användningen af de olika prepositionerna.

Jag ville nu skriva om paneler, men artikeln har redan blifvit längre än vanligt, och jag måste hänvisa till fortsättning.

Som jag nästan bara talat om färg, kan jag icke sätta illustrationerna i något närmare samband med texten, ty färgerna få ju som bekant sina valörer alldeles omkastade vid reproduktion.

Den första bilden visar en matsal hos konsulinnan Maria Stendahl i Trelleborg. Det kunde vara mycket att skriva om detta vackert och dyrbart inredda rum, där antika eksulpturer och värdefulla skånska textilsaker lyckligt samverka till en varm och liffull dager. Men endast en färgreproduktion kunde göra rättvisa däråt.

Den andra bilden visar en panel med bokhyllor och inbyggd soffa i rödaktig björk, däröfver ljusgrå tapet. (Sofföfverdraget är gulbrunt, fast det synes mörkt.)

I motsats till ekpanelen är denna i form särdeles enkel, med släta fyllningar och enkelt kälade ramträn. Det är detta som gör, att målningar och reproduktioner, delvis infälda i panelen, väl förlikas därmed. Det är med riktig känsla för dekoreringsenhet, som taflor alldeles undvikits i den rikare skulpterade eksalen.

SIGGE ALMÉN.

Pröfva

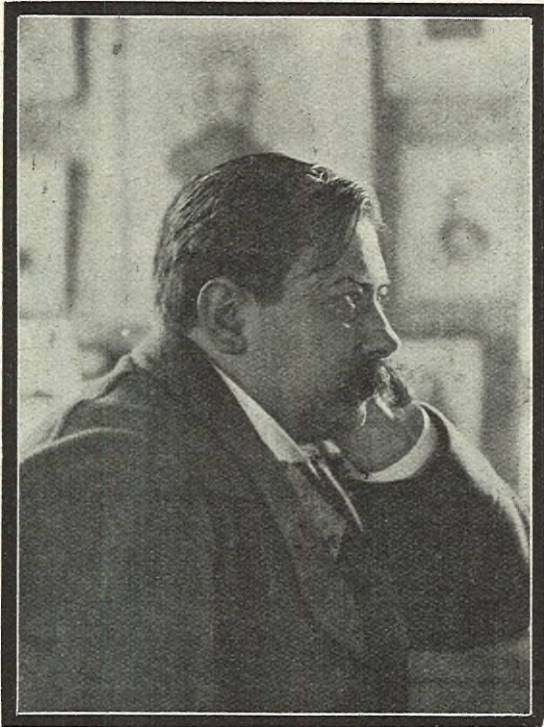
Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

Kobb's Hongkong Thé

är den mest omtyckta thédryck.

Till salu i alla finare speceriaffärer.

Tor Aulin.

DODSBUDET VAR LÅNGE VÄNTADT, men icke förty känns Tor Aulins bortgång som en tungt vägande förlust för hela vårt svenska musiklif, en förlust, som man ogärna ville räkna med vid tanken på att han stod midt i sin rika mannaålder och ännu, mänskligt att se, borde haft mycket ogjort.

Tor Aulin hade ärfvt sin betydande musikbegåfning af sin far, lektor Aulin, hvilken var en framstående amatör på det instrument, som sonen sedan skulle ägna ett helt lifs hängifna och framgångsrika dyrkan.

Tor Aulin var ej mer än 18 år, då han, efter konservatoriestudier för Johan Lindberg och Conrad Nordqvist, gaf sin första konsert i Musikaliska akademien. Därefter bereddes honom tillfälle att hos Emile Sauret i Berlin fullfölja sina violinstudier, samtidigt som han studerade komposition och kontrapunkt för Philip Schwarvenka.

När Tor Aulin efter studieåren återkom till fäderneslandet, stiftade han 1887 den Aulinska kammarmusikkvartetten, hvars insats i svenskt musiklif sedan blef något af det mest betydande han åstadkommit under sitt rastlöst verksamma lif. Af alla musikens konstarter älskade Aulin särskildt den ädla stråkkvartetten, och han lärde också stockholmarna älska den, fast det stundom var klenit bestämdt med publikens tillslutning. Men trots allt höll Aulins energi och konstnärliga entusiasm företaget uppe, så att föreningen till och med kunnat fira sitt tjugufemårsjubileum.

Stiftandet af Konsertföreningen 1902 är också ett verk af den bortgångne; det storstilade företaget kunde dock af olika orsaker ej uppehållas mer än några år, hvarefter Aulin kom till Göteborg, hvars orkesterförening han dirigerade, tills ohälsan tyng honom till overksamhet. Nu upplefver hans skapelse Konsertföreningen sin renässans i hufvudstaden, men det fick han ej vara med om.

Förutom sin verksamhet som exekverande musiker och dirigent var Aulin äfven en produktiv komponist och ägde som sådan en frisk melodisk ingivelse, hvarjämte det alltid låg något käckt och naturligt öfver hans skapelser.

LAXHOLMSSKJUTSEN HADE EN god stund väntat vid Måsöprästgårdens trappa. Och skjutsbonden, som lagt fällen öfver hästen och själf stampade af alla krafter i slädbotten för att hålla lif i fölterna, började tycka att pastorn gaf sig nästan för god tid. Visst var det julafton... men då det gällde en som låg i sjelatåget, så fick väl inte ens den dagen belyda mer än andra. Inte för själasörjaren åtminstone. Sälkskinnsstöflarna dunkade återigen eftertryckligt några slag i slädbotten, och skjutsbondens små skarpa ögon sågo befänksamt från den alljämt tillslutna förstuguporten, öfver gårdarne, som lågo spridda ned efter den långsträckta sluttningen, och vidare ut öfver stranden och isen, där den med granruskor utstakade vägen i fjärran omsveptes och utplånades af hafsdimmorna.

Men han var dock inte fullt rättvis i sina tankar om prästen. Pastor Holm hade ingalunda låtit honom vänta, därför att denna färd på något vis var honom emot. Tvärtom kom den som ett uppriskande afbrott i alla dessa förberedelser, hvilka höra i hop med stora helger och särskildt vid julen äro mångfaldiga och betungande — i all synnerhet för en man af pastor Holms läggning. Och att skjutsen fått stå därute i kylan och vänta snart en half timme, berodde hufvudsakligen på att han ville rusta sig riktigt väl, ifall hans ämbetsplikter nödgade honom att dröja där ute hos gamle fyrmästaren till fram mot kvällen.

Bredvid det i en silkesduk inknutna nattvardsschatullet hade han ställt upp handväskan, där han nu både med brådska och en viss omsorg stoppade ned några påsar med kakor och smörgåsar på ömse sidor em det väl ombundna medicinpaketet. Här ute på öarna är det nödvändigt att själasörjaren äfven har till hands de läkemedel, som kroppen kunde behöfva.

Och att denna hjälp äfven i mer utsträckt grad var välbehöflig för hjälparen själf under de ofta långa och vågsamma färderna härute, det tycktes pastor Holm väl inse, i det han nu ytterligare ökade förrådet i sin väska med en nästan full konjaksbutelj, som han först med mycken varsamhet lindat ned vadd. När han se'n begynte påsala på sig själf, kom det ett allt mer belåtet uttryck i de lifliga ögonen, och det var som om hela hans person på något sätt förändrades och växte ut i nästan robust krafftfullhet, sedan de stora skinnpjäxorna och vargskinnspälssen kommit på. Och när han nu öppnade dörren till salen, där hustrun med ett par af de äldre barnen höll på att lägga in julmat till öns fattiga, och med ett muntert tonfall sade adjö till dem, tycktes det henne — liksom förr vid liknande tillfällen — att han inte var den han syntes vara — och borde vara. Han var inte prästen, som skulle lämna hemmets julfrid för att långt ute öfver hafsisen till en döende skänka själaro och tröst — utan en färdeman som alla andra, en vildman och äfventyrsmän utan rast och ro. Och då bjällrorna där ute började klinga och snöns gnisslande under medarna förkunnade ett Laxholmsskjutsen äntligen fick begynna återresan, då kom där ett oändligt vemodigt uttryck i fru Malins ögon, och öfver hela hennes väsen kom ett drag af nervös oro. Det var nästan som om hon endast till hälften var närvarande i de många julbestyr, som ännu återstodo, och lite emellanåt stannade hon vid fönstret och såg ut öfver isen och öarna, bortom hvilkas mörka konturer Kvar-

kens blåis skymtade likt en mörk skugga genom dis och töcken . . .

Det hade redan gått öfver prästgårdens middagstid och den korta midvinterdagen begynte skymma, innan pastor Holm kunde lämna Laxholmens fyr, hvars mångåriga och trogna vaktare nu gjort sig redo till välförtjänt hvila. Och när skjutsen hunnit Måsön så nära att prästbackens fem väderkvarnar aftecknade sig mot himlens stjärnebotten likt spökgestalter från gångna ofredstider, då var julafton så långt skriden, att allt flera af bondgårdarnes och fiskarstugornas fönster begynte lysa, än med oroligt flammande sken från nytända brasor, än stilla och klart, där grenljuset redan blifvit tändt.

Men Måsöprästen gaf ej närmare akt på den ur mörkret allt tydligare framträdande ön med sina findrande ljus. Hans tankar gingo vidt... Och han mindes inte längre att det var julafton — eller ens hvarifrån han kom, och att någon väntade på honom i kväll.

Det hade varit en öfver all beskrifning uppriskande och härlig färd dit ut till tyren. Mer än två mil ut öfver isvidderna med Bottnenhafvet i det oändliga fjärran förtonande sig i isblå strimmor mot den i grönt och rödt skimrande vinterhimmelns halft töckenbeslöjade skyar... Det var som att resa bort från allt som varit. En sådan gång kunde det gå an att vara präst. Och då det såsom nu var fråga om att bereda en gammal uttjänad människa till skilsmässan från denna sköna jord, var ju inte heller det någonting så nedstämmande. Arvid Holm tyckte sig aldrig förr ha utfört denna ämbetsplikt med så lätt hjärta.

Och när han nu var på hemvägen och skymningen gjorde alla konturer af land, öar och skyar overkligare och mer aflägsna var det som om han fortsatte sin färd till något okänt land, där han skulle börja lefva på nytt... bli den människa han en gång var ämnad till...

Det drog kallt nu, när stjärnorna blekgröna började tändas på den mörknande himlen. Och nordanvinden, som svepte fram mellan skären, hvirflade yrsnön i hväsande kast ut öfver isen. Det lät som när lien går genom rågen. Men prästen höll sig godt mot kylan. Konjaksflaskan hade flitigt anlitats; och det var ett medel, som satte fart i blodet och gaf tankarne både flykt och hvila.

Men det där ljudet som snön och vinden tillsammans framkallade: liens hväsande schy... schy! genom säden — förde dem in i en bestämd riktning, på en gammal väg, där Arvid Holm aldrig lyckades komma till rätta — i synnerhet ej då spriten satt det i sig själf hetsiga blodet i brand.

Mera konjak!... Så går det bättre att länka. Och han tänkte på att han år efter år öfvat prästens kall på ett uselt sätt och med hjärtat kallt, under det han med hela sin varelse längtat tillbaka till det lif som af födelse och arf borde vara hans — lifvet i skog och mark med handen vid plogen och bössan på axeln. En jordens son var han och skulle så bli så länge han andades. Och så hade han i en svag stund låtit fars fördömda bondhögmod böja sig till att bli präst... Han slog handen i slädkarmen och svor... Skjutsbonden, som satt på framsätet, vände på hufvudet och undrade om pastorn tyckte det gick för fort. Men pastorn hörde ej på honom.

Han slog händerna emot hvarandra och förde dem öfver armar och bröst, fortsättande sin tankegång. Är detta kropp för en präst och en andens säningsman? Men så har både sådd och skörd blifvit därefter. Och skam fick far för att han trodde sig om att göra bonde till präst. Skam i stället för ära... Här kom honom någonting tjockt upp

i halsen och snörde till som vid begynnande gråt... Mera konjak — om det finns något kvar i flaskan!... Ah! en stor stark karl lippar inte. Lefde han kanske inte så godt han kunde. Och just nu var det en styrka och dådlust i kropp och själ så att det var en fröjd åt. Är det inte en fest att så här susa fram öfver ett fruset haf med himmel och jord som en dröm omkring sig. — Inte alls för fort tillbaka till verkligheten och prästlivet...

Nu svängde skjutsen upp mot Måsöstrand.

Ljuset från en ensam stuga föll prästen i ögonen och kom honom plötsligen att märka hvar han var. En oredig känsla af obehag löpte som en frossbrytning genom hela hans kropp. Och han var nära att bedja skjutsbonden vända och köra honom ut till fyren igen. Han ville inte hem till prästgården just nu — inte in i allt detta, som hörde ihop med hans misslyckade lif. Och han orkade inte möta Malins ängsligt spörjande blick...

Men denna känsla efterträdde nästan omedelbart af en annan, som återigen kom blodet att svalla upp i hetta och trots. Och, när släden i samma stund vek in på vägen som gick förbi den lilla ensamma stugan, sade han till skjutsbonden att stanna här, medan han steg ur. Han kände sig yr i hufvudet och rösten hördes något osäker. Men den hade återfått sitt obesvärade och myndiga tonfall, när han sedan bad honom köra upp till prästgården med pälsen och schafulle. Själ måste han gå in här till en sjuk och skulle komma hem senare —

Så där ja! Arvid Holm stannade ett ögonblick och såg efter skjutsen. Sedan såg han ut mot isvidderna, som nu tycktes försvinna, uppslukade af vinterkvällens mörker... Det var som om skuggan därulifrån släckte den hela glansen i hans ögon. Men blott för en sekund. Här, hos den vidtberesia och världsklöka skepparänkan — en vilsekommen och jordbunden liksom han själf — ville han avsluta sin korta äfventyrsfärd — och kanske nyktra till. Hvad skulle sedan inträffa? Ah, bah! Det gillte han inte tänka på... Biskopen — suspension — liksom en gång förut. Men kunde han väl komma lägre — djupare ner än till denna hafvets vildmark med sitt räfvarlif och svir —

Med en häffig rörelse låste han upp stugudörren och gick in.

I prästgården lyste det endast från köket och barnkammaren. Här inne sutto barnen lysa och väntade. — Att aldrig far kom — så att det blef riktigt julafton någon gång!... De voro vana vid att hans resor räckte ända in på natten och längre ibland, och att mor sådana gånger såg blek och tårögd ut. Men en dag som i dag — på julaftonen, med alla de små granljusen som väntade att få brinna och allt annat också där inne i salen!... Klockan måtte bestämdt vara grötdags snart! —

Inne i salen stod Malin Holm vid ett af fönstren och såg ut. I det bleka stjärnljuset, som gaf någonting spökligt åt de uppskottade drifvorna och trädgårdens förkrympta trädskellett, kunde hon endast med svårighet urskilja den bortilande skjutsen, som nyss hade aflämnat pastorns saker och budet om att han själf skulle komma först senare...

Hon hade inte genast förstått sammanhanget, och att han inte kommit hem på julkvällen, fastän han var på ön. Men när hon fick klart för sig, hvarest han stannat — att han som vanligt tagit konjak med i resväskan det

visste hon redan — då var det som om någonting brast inom henne. Och tårarna, som annars brukade ge utlopp åt alla pinande, ångesfulla känslor, kommo inte mer. Det var som om källan med ens blifvit förtorkad. Och medan hon stod där och såg ut i vinterkvällen kom ett ovant och befriande lugn öfver henne. Hon kunde — som om det gällt någon annan — se tillbaka på de gångna åren och allt tungt och svårt som de fört med sig. Hur hennes stora kärlek, som kufvat henne till kropp och själ, slitits och trasats sönder i denna kamp mot en öfvermäktig fiende... Hon hade kanske varit allt för blödig och eftergifven för denna underligt sammansatte man. Men allt som hon gjort hade skett med tanke på att återföra honom till den rätta vägen. Det var gudsmannen och själarnas vårdare hon hade gifvit sin kärlek; och denna kärlek hade hon inte kunnat neka honom, när han sedan uppenbarade sig som den jordiska och andligt svaga människa han i grunden var. — Att den sunda kraften och friluftsläskande bondenaturen inom honom haft en strid till blods att utkämpa mot ett påtvingadt kall — det hade hon aldrig kunnat förstå... Som en mängd rörliga bilder drogo dessa årens händelser förbi hennes öga. Hur de fått lämna det inkomstbringande inlands-pastoralet där borta i skogsbygden, därför att han vanskötte det i inre måtto för jordens, fiskets och jaktens skull — och kanske inte minst för en växande lust till spriten — denna fruktansvärda makt, som tagit all hans vilja och kraft...

Och så här dessa sista år, där han blifvit det vildsinta sjöfolkets fiskekamrat och gillesbroder... Nej, hon ville inte tänka på det som varit. Men nu hade han gjort något, som var större orätt än allt annat. Och så förunderligt — det var som om detta gifvit henne själf en förut okänd kraft. Han stod nu för henne endast som en syndfull, vilsekommen människa, som hon fortfarande skulle vakta öfver och bedja för, — men kärleken med all sin kufvande makt och sin stora ångest hade för alltid slocknat. Nu visste hon att barnen där inne, som sutto och väntade på far och julträdet, endast hade henne att lita sig till. Det var nu hon som hädanefter skulle leda och skydda dem. Ja, så skulle det vara...

Den ännu ungdomligt smärta gestaltens räddade på sig och med lugna ögon och ett beslutsamt drag kring den litet trötta munnen vände hon sig från fönstret och begynte tända granen...

Om en liten stund öppnades salsdörren och till sin stora förundran hörde barnen mor med glad röst ropa till dem: "Nu, barn, få ni komma in och sjunga julpsalmen och öppna paketen. Far är hos sjuka — och kommer inte hem i kväll."

MARIA RIECK-MÜLLER.

Norsk konst.

Professor Christian Krohg, den bekante målaren och på sin tid ännu mera bekante författaren till två litterära Kristianiaskildringar, "Kristiania-böhème" och "Albertine", som beslagtogs för sitt ohöjda innehålls skull, har för närvarande en liten utställning i Hultbergs konstsalong.

De olika dukarna tala om en fortfarande frisk och energisk pensel, doppad i 80-talets färger. De gamla sjöbussarne i oljerockar och sydväst äro utmärkte, ett porträtt af John Fahlström står som god exponent för dristig och rättfram män-

Efter ett självporträtt i olja.

Pontus Lanner.

ILL DEN 10 INNEVARANDE mars inbjuder artisten Pontus Lanner den konstintresserade allmänheten att skärskåda åtskilliga frukter af hans konstnärliga verksamhet. Dessa komma till synes i den bekanta utställningssalongen vid Birger Jarlsgatan. Om hr Lanners verksamhet i målarebranschen kan jag, utan att på minsta vis föregripa den professionelle och erkände konstomarens utslag, meddela följande helt korrfattade saker som text till dagsporträttet. Han har under tre års tid kamperat i sina studier och arbeten uppe bland våra måleriska landsvidder i norden ofvan 62 breddgraden och därunder såsom få genomgått ett 3-årigt värnpliktsfälttåg under konstens fana. Graden af avancemang må andra afgöra, mig tillkommer endast att konstatera avancemang som faktum. Ärlig sträfvan att tränga till naturen utmärker vår man. Man kommer heller icke att jäfva det omdömet, att i hr Lanners produktion förena sig en säker och kraftfull teckning med en ovanlig lyskraft hos hans bilder, så att dessa framspringa från duken t. o. m. i natt eller skymning på egendomligt sinnesbetagande vis. En sällsam verkan, som nog kommer att finnas värdig mången konstväns särskilda uppmärksamhet. I synnerhet har detta manér ansetts förläna hr Lanners konterfejer en stark lifskraft. Härtill får äfven läggas, att vår mans konstnärliga prestationer städse mottagits med välvilja af kritik och publik däruppe. Detta senare betyder åtminstone, att hr Lanners konstmanér icke behöfver någon särskild agitation eller lidsutdräkt för att inpiskas i den konstintresserade allmänhetens enkla förståelse. Detta är sagt utan en tanke på chikan mot sådana riktningar, som erfordra tid och undervisning för att växa fram till borgerlig ynnest.

OLOF HÖGBERG.

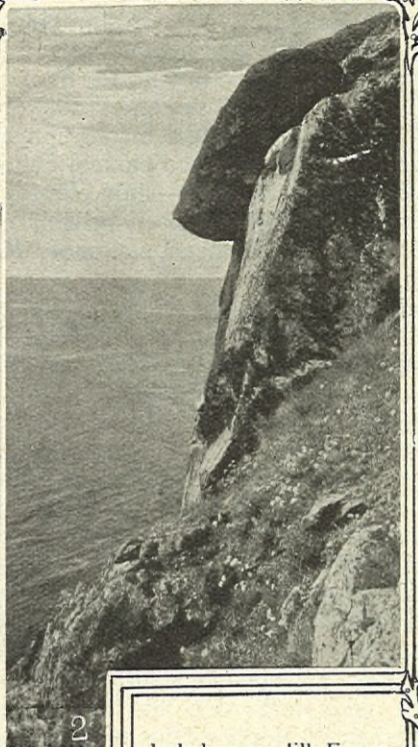
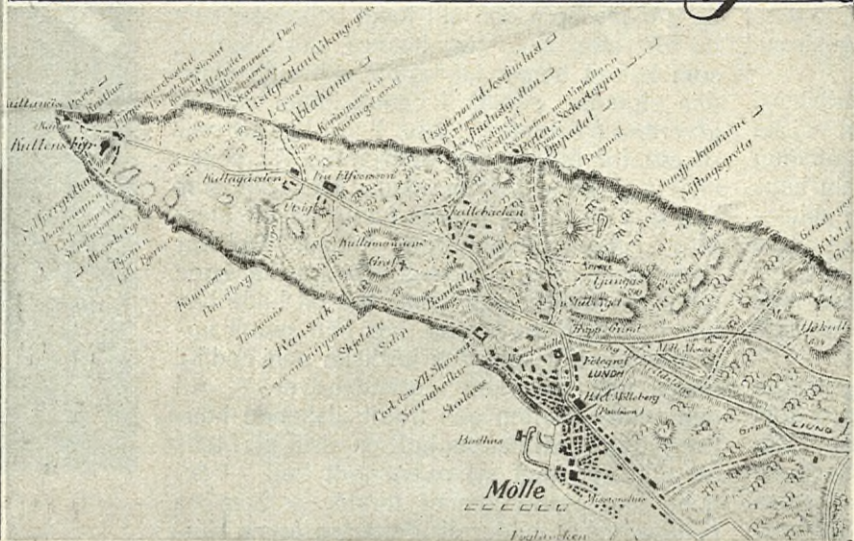
niskoskildring, och de klatschigt målade kvinnobilderna väcka också intresse. Allt är ej lika bra, men det svaga kan man ju gå förbi.

Sy Edra kappor och klädningar själf. Begär prof på våra prima tillverkningar af **Kapp-, Dräkt- & Klädningstyg**. Ni finner alltid något i Eder smak till billigt pris. Köp äfven Schalar, Filtar och Respläd hos **A.-B. C. O. Borgs Söners Fabriker** i Lund.

Salicedrin-salva

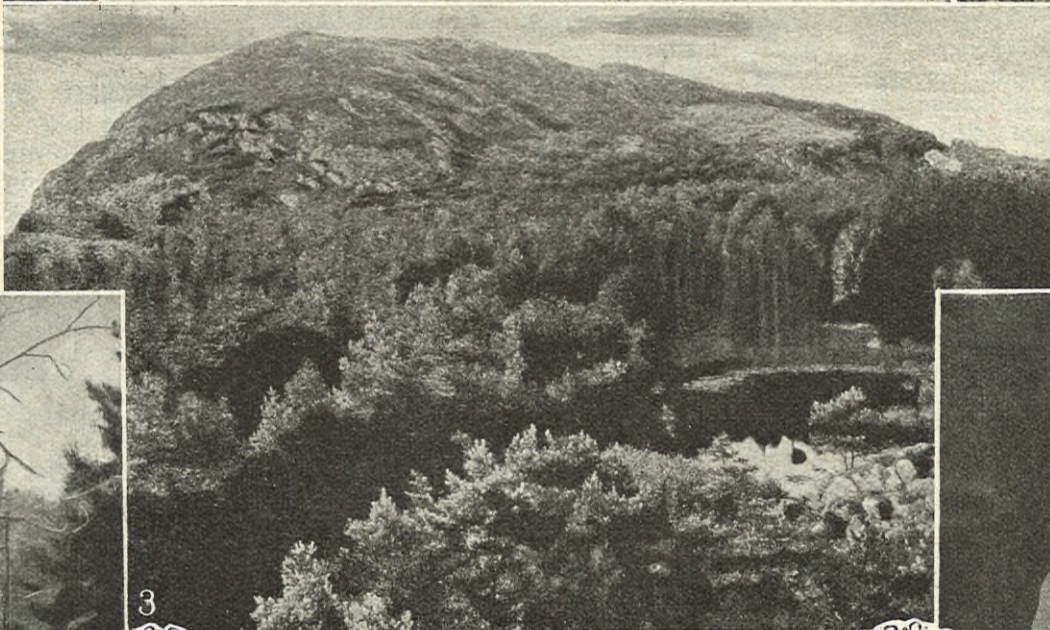
Framställd af svensk leg. läkare på basen af Zn; S; Salicylat; Pyrol. Oxycedri; etc. Osvikligt medel mot själfsprickor, äldre sår, lätta brännskador, torra kroniska ekzem. Säljes endast å apotek. Studera noggrant medfölj. bruksanv. Pröfvad å svenska sjukhus. Tillverkas af **Tekn. Fabriken Påqueurette, Sthlm.** Prospekt på begäran.

Från det räddade Kullaberg.

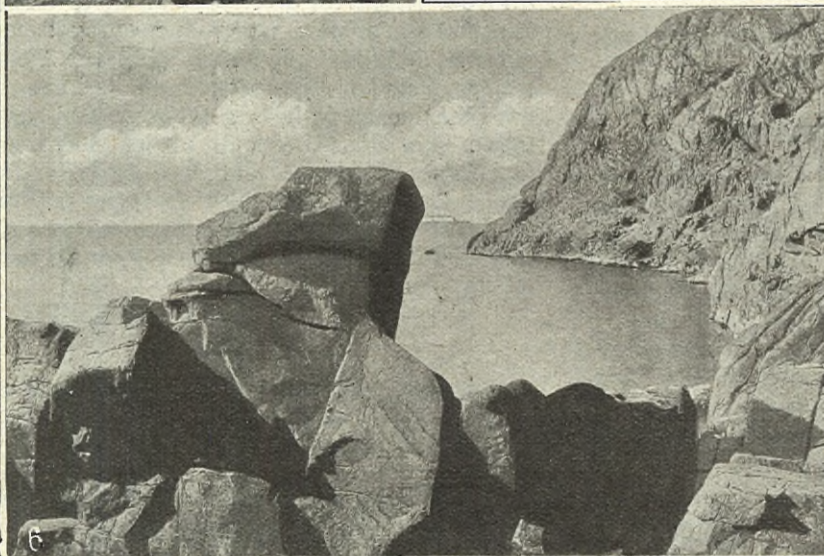
1. Klipparti vid Josefinelust. 2. "Kullamannens hätt". 3. Norra Ljungås med Ljungås mosse. 4. Landsvägen genom

bokskogen till Fyren. 5. Söfvingsgrottan. 6. Klippformation med "Kullamannens" profil. 7. Badlif vid Ransvik.

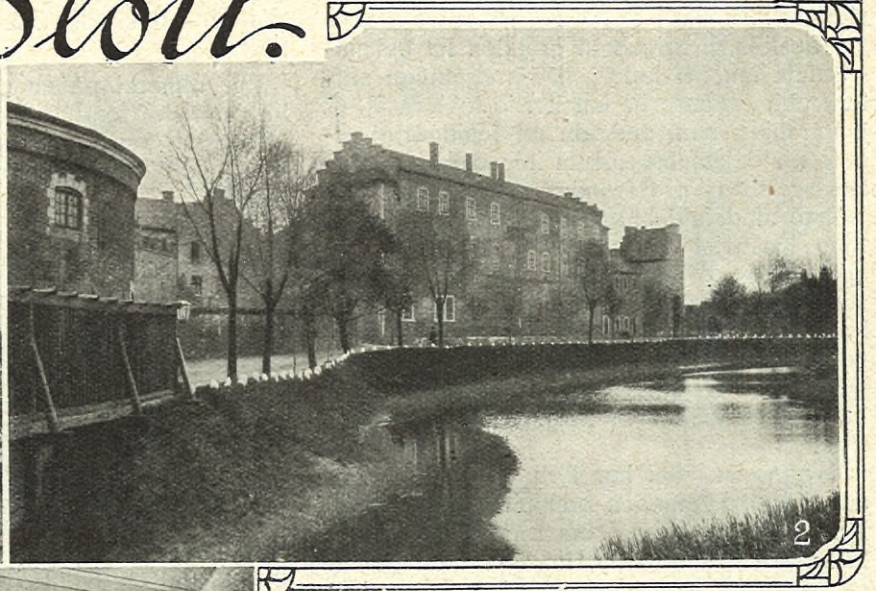
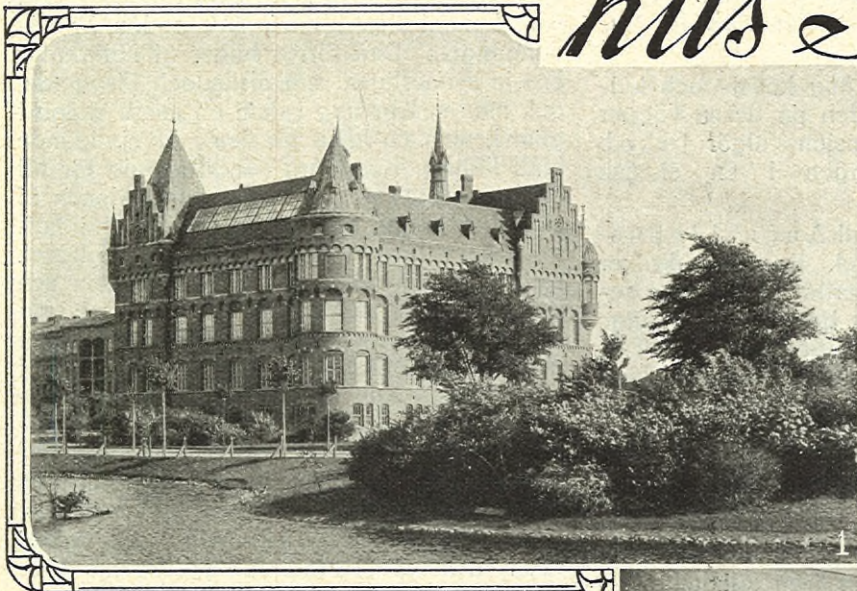

B

UDSKAPET ATT KULLABERG RÄDDATS FRÅN den vandalisering, som hotade detsamma sedan dess egenartade och mångskiftande skönhet upptäcktes af spekulationslystnaden i våra grannländer i söder, kommer att hälsas med allmän glädje i Sverige. Den summa, som dess nuvarande ägare begär för det egentliga Kullaberg, är nämligen på initiativ af Skånes naturskyddsförening insamlad af ett konsortium med landshöfdingen i Malmö Robert De la Gardie i speisen. Endast en mindre del återstår och man har godt hopp om att genom vädjan till allmänheten få beloppet fulltecknad. Det bästa tänkbara bevis har härmed gifvits på skåningarnas kärlek till sitt Kullaberg.

Malmö Museum och Malmöhus Slott.

ED FASAD ÅT MALMÖ VACKRaste och förnämsta gata, Regementsgatan, ligger vid södra delen af Slottsparken en stilfull byggnad af tegel, påminnande om en medeltida borg i sin arkitektur, med karnaper och trappgafflar med tak och tornkrön fäckta af grönpalinerad koppar. Kommer man dit från parksidan, hvilket särskildt under utställningssommaren blir naturligt, då stora stråkvägen till "Balliska" går fram här lätt intill, gör detta "slott" väl ett mera idylliskt intryck. Dess närmaste omgivning på detta håll utgöres nämligen af en stor damm, befolkad med en rik fauna af ett stort antal sällsynta fåglar. I hägn af de talrika blomsterrundlarna och boskéerna härintill höjer sig vidare en liten fäckt fontän i brons, framställande en näpen liten lös hoppande genom ett tunnband öfver en sköldpadda: den unge Skåneskulptören Anders Olssons "Anna Lisa".

Men då man inträder från den militära Regementsgatan, blir illusionen af befäst borg nästan fullständig, ty på hvar sin sida om den högt som en vindbrygga från gatan framgående ingångsvägen ligga två väldiga järnkannoner, uppfagna från ett i det stora sjöslaget i Öresund 1658

1. Malmö museum från parksidan. 2. Malmöhus slott. 3. "Allmogrummet". 4. "Måskläppen", diorama af konservator O. Gylling. 5. Interiör från de historiska

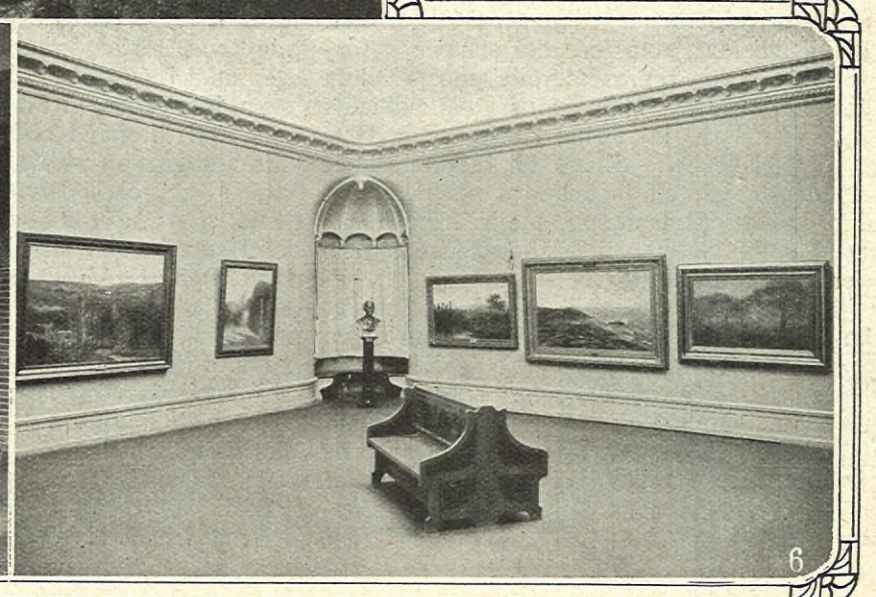
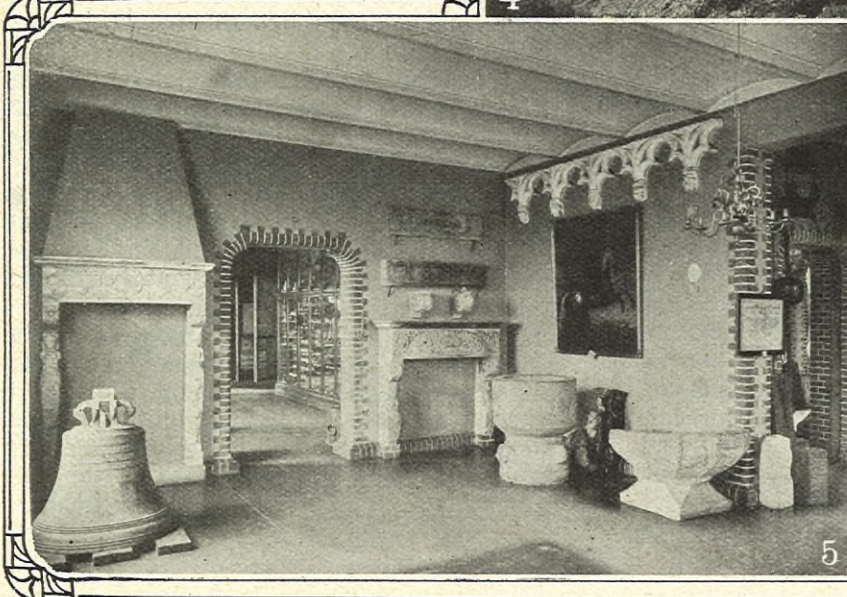
sjunket fartyg. Ehuru bland de sandstens- emblem, som pryda ingångsportalen och tillkännage byggnadens uppgift, äfven ett par korslagda vapen finnas, så är det dock ingen arsenal vi stå inför.

Helt nyligen har landets uppmärksamhet hänledts på Malmömuséet genom ett intressant utlåtande af riksantikvarie Sahlin. Denne förordar i korthet sagdt, att sammanbringandet af den äldre och nyare, säregna skånekonsten borde vara en lämplig specialuppgift för Malmö museum. Då utrymmet i muséet redan nu är för litet, föreslår riksantikvarien, att vissa afdelningar öfverflyttas till Malmöhus slott, som i alla händelser inom den närmaste tiden måste renoveras och tagas i bruk för nytt ändamål. I detta hänse-

ende är också museets intendent enig med riksantikvarien. De båda herrarna äro emellertid af något olika mening i fråga om hvilka samlingar som borde inrymmas på Malmöhus. Under det riksantikvarien anser, att konstsamlingarna lämpligen kunde förläggas hit, finner intendent Larsson, att museet fortfarande bör användas för konstsamlingar och de samlingar, som stå konsten närmast.

Ehuru Malmö museum såsom själfständig institution är

samlingarna. 6. En af konstsalarna. I hörnet lektor Eurenus' byst af Sven Andersson, på väggarna tafvor af Kallstenius, Arborelius, Per Ekström m. fl.

af jämförelsevis ungt datum, är det dock ganska länge sedan första steget till dess grundläggande togs. Det var år 1841 som efter stadskommistern Per Axel Hultmans initiativ inrättandet af ett naturhistoriskt museum i förbindelse med Nya skolan beslöts, hvarigenom grunden till det nuvarande muséet lades. Dess egentliga stiftare och skapare är emellertid lektorn M. C. J. Eurenus, som nedlade ett femtioårigt arbete för detsamma såsom intendent och museistyrerelsens ordförande. 1899 beviljade Malmö stadsfullmäktige ur en af handlanden Nils Rosqvist donerad fond 273,000 kr. för uppförande af en museibygnad. Denna, som utfördes efter ritningar af lektor J. Smedberg, invigdes i oktober 1901. I dess arkitektur har upptagits motiv från skånska och själländska byggnader från 1400- och 1500-talen, som var en blomstringstid för Malmö stad.

Byggnaden som har fyra våningar inrymmer i bottenvåningen administrationslokaler. Till första våningen, som rymmer de naturhistoriska samlingarna, inträder man genom en vestibul, där en byst af donatorn Nils Rosqvist, utförd af Valter Runeberg, är uppställd, och vidare minnestaflor såväl öfver herr Rosqvist som lektor Eurenus jämte en medaljong öfver den senare finnas.

En särskild rangplats inlages af det säkerligen i sitt slag öfverträffade diorama, som utgör en bild af fågellifvet under häcktiden på den säregna fågelön Måkläppen vid Falsterbo. Detta diorama är framställt mot en präktigt målade fond, som illusoriskt öfvergår i en af verklig sand och riktigt sjögräs framställd sandbank med ett myller af levande — d. v. s. uppstoppade — fåglar.

I de förhistoriska samlingarna, som jämte de historiska och etnografiska disponera muséets andra våning, må särskildt framhållas fynd från en boplats å Limhamn utanför Malmö från senare delen af äldre stenåldern. I historiska samlingen fäster man sig bland den mängd af vapen, smycken, husgeråd m. m., som alltid hopbringas i ett museum, särskildt vid afgjutningar af de tre i Hällestads kyrkomur insatta märkliga runstenarna med runor om slaget å Fyrisvallarna, de s. k. "Hällestadsstenarna".

Bland ett antal historiska rumsinteriörer framstår särskildt en präktig rumsinredning från ett skånskt allmogehem.

Konst- och konstindustrisamlingarna förfoga öfver den öfversta våningen. På senare åren har muséet visserligen fått en tafla då och då, men dess konstskatter ha ändå varit synnerligen ringa. Men under innevarande vinter har emellertid genom enskild frikostighet museet blifvit ägare till en aktingsvärd samling.

Utom de konstverk, muséet själfv kunnat förvärfva sig, ha såväl Nationalmuseum som privatpersoner deponerat taflor här. Bland mästare, som före det senaste nyförvärfvet voro representerade, må — utom enstaka äldre utländingar — nämnas Alexander Roslin: Huslig scen, Hugo Salmson: Studie till taflan Konfirmanderna och ett landskap i pastell, Per Ekström: Solnedgång, motiv från Borgholm, samt Vintersol i Trädgårdsföreningens park, Göteborg m. fl.

De skånska konstverk, som förut funnits, ha nu sammanförts med nyförvärfven till en speciell skånsk konstafdelning omfattande två större salar och två rum. I första salen på södra sidan finner man dessutom bland taflor af uppsvenska målare Skåne representeradt i Sven Anderssons bronsbyst af lektor Eurenus samt Anders Olssons ståtlyett "Ålfvaspel".

Skulpturen företrädes af Axel Ebbes 1895 daterade relief i gips "Odet", framställande en kvinnogestalt likt en sömngångare trädande in i ett spindelnät. Den litteräre skulptören har där bredvid som motto ristat: "Dit du drifves, där ödet spanner nät för själen."

En utmärkt på en gång konst- och kulturhistorisk "fond" till den på dessa väggar utbredda hembygdskonsten utgör Jakob Kullens "Söndagsmorgon i en skånsk stuga."

Språnget från Kulle till August Johnson är kanske ej så litet. Den som skrifver dessa rader hade emellertid för ej länge sedan tillfälle att i Idun beröra denne unge hädangångne målares betydelse, och det är glädjande, att två så pass representativa verk af denne konstnär som den ljusgylne "Studie af en pojke" och den trots sin ofullgånghet starkt måleriska duken "Spansk landskap" blifvit museets tillhörighet.

Från Spanien har också Herman Osterlund hämtat motivet till en måleriskt förtjänsfull tafla "Utsikt från Alhambra", i hvilken man från bergets sydändska yppighet ser ut öfver ett rosigt och blånande landskap med snöberg i fonden. Agnes Wieslander är representerad af "Sol på mossen" och "Vår i backarna", Albert Larsson af en idyllisk, trädbeskuggad "Inkörsväg", af den stora 1903 målade "Gård i skymning", hvori målarens kärlek till gammal grund fått ett icke mindre innerligt uttryck än i "Gammal stuga", där mossan på taket och fläckarna i korsvirkesmurens rappning framställt med lika ömhet som skymningen öfver den gamla storgårdens plan, där man kunde vänta att när som helst få se nissen smyga åstad. Karl Aspelin företrädes af en interiör från Hvitaby gamla kyrka i östra Skåne, Endis Bergström af ett "Slätlandskap", Ossian Gyllenberg af en duk "Infartsvägen", som utgör en intressant kontrast till Albert Larssons duk med samma namn, och Carl O. Peterson af ett par saftiga och originella stilleben. Af Ernst Norlind har skänkts Tora Holmströms i kubistiskt manér hållna duk "Tavastländingar". Strax därintill hänga ett par kolteckningar, "Slätt" och "Afton", af Ernst Norlind själf. Ellen Troitzigs af ett sublimt ljusspel fyllda "Guds öga" har närmast fått plats, och slutligen har Bruno Hoppe i denna sal ett porträtt och en interiör i olja, A. Hj. Lindquist ett af sina typiska bokskogsmotiv och Gisela Henckel-Trapp en duk "Hagagården".

Ett af Anders Trulssons senaste självporträtt dominerar den inre salen.

Af Per Gummeson hänger här dels de tidigare förvärfven, "Gård i senvinter" och det nordskånska landskapet "Värmorgon", dels nyförvärfven "Vid rådhusörnet, Skånör" och "I trädgården, Röstånga". Den nyligen midt i sin alstring borttryckte P. A. Persson företrädes af "Bondgård vid landsvägen", ett af sina typiska vinterlandskap och "En vårdag på slätten", fylld af aprilöets moln- och solglimsromantik.

Af Axel Teodor Kullens originella landskapskonst visas här "Vid bondens stugknut" och "Nedanför berget", det senare ett säreget slättpanorama, troligen sedt från Romeleklint, bredvid Tora Holmströms självporträtt. Fritz Kärfve har skänkt sin måhända mest lyckade figurmålning hittills, det innerliga och sjäfulla porträttet af konstnärens mor.

Justus Lundegård är väl företrädd såväl af oljedukar som etsningar.

Ernst Norlind har utom förut nämnda

kolteckningar och en del etsningar i nästa rum här en stor oljeduk "Vår".

En vägg upptages af de båda skånska målarseniörerna Anders H. Kallenberg och Gustaf Rydberg, af hvilka som bekant den förstnämnde redan är hädangången. Den förres bilder af nötkreatur äro ju synnerligen realistiska och färgglada, och man spårar nog i dem ett sundt skånskt gemyt, men en blick på den i öfvervägande blått hållna "Bondgård" är tillräcklig för att öfvertyga om, att den yngre generationen af skånska landskapsmålare ej kan ha haft mycket att lära af denna sida af hans konst. Detta kan däremot visst icke sägas om den gamle kungliga målaren Rydberg, som i sina här exponerade alster företer synnerligen intressanta jämförelser. Under det hans af Nationalmuseum deponerade "Vinterlandskap", dateradt 1868, är hållet i en litografisk, främmande färg har denna alldeles försvunnit och gifvit vika för en mera luffig och levande kolorit i de nyare Skånesakerna från nitiotalet, "Morgondimma vid Arild" samt den af konstnären själf skänkta triptyken med motiv från Kullatrakten.

I sin helhet utgör den skånska konstafdelningen på Malmö museum, trots det den ännu lämnar mycket öfrigt att önska, en fulltonig körsång af hyllning till hembygden, buret uppe af sund och strålande känsla.

Malmöhus slott, som nu föreslås blifva annex till Malmö museum, har en ganska gammal och romanisk historia. Det äldsta Malmöhus anlades af Erik af Pommern vid mitten af 1400-talet på samma plats som det nuvarande, väster om staden, nära hafvet. Det ännu kvarstående slottet grundlades 1537 af Kristian III, hvars son Fredrik III i flera år residerade här, innan han besteg tronen. Från den tiden tala slottets sägner om en kärlekshistoria mellan den unge fursten och slottskommandantens dotter Anna Hardenberg. Vid en eldsvåda 1870 lades största delen af den gamla borgen i aska. Numera kvarstå den vackra portalen och norra flygeln med tunnhvalf i tvenne våningar, hvarjämte flyglar för straffängelse tillbyggts bakom det gamla slottet. Sedan ett nytt straffängelse nu uppförts i stadens östra del, bli såväl slottet som fängelсеbyggnaderna disponibla för annat ändamål.

Malmöhus i egenskap af fängelse är tämligen gammalt; politiska fångar ha ofta i äldre tider hållits i förvar på slottet, sålunda Maria Stuarts tredje man, earlen af Bothwell, den olycklige Jörgen Krabbe till Krageholm, som Karl XI år 1678 för uttalade dansksympalier lät arkebusera, G. Lübecker, den oduglige fältherren från stora ofredens dagar i Finland, som 1717 dömdes lif, gods och ära förlustig men benådades af Karl XII, samt slutligen Anjalamanen generalen C. G. Armfelt, som dog här.

Ehuru tidens tand varit tämligen hårdt fram med det gamla slottet, har det med sitt läge och sina traditioner alla förutsättningar för att tjäna ett trefligare ändamål än fångväsendet. Att man ansett det värdigt än högre uppgift, därom vitnar väl också, att man för några år sedan föreslog Malmöhus såsom lämpligt att inhysa hofrätten öfver Skåne och Blekinge, i händelse denna skulle komma att förflyttas till Malmö. Såsom museum skulle slottet i alla händelser säkerligen passa bättre, i synnerhet om man, som med lätthet skulle kunna ske, förkortade vägen från Malmö museum till Malmöhus genom en ny bro öfver södra vallgraven.

OTTO LUNDH.

Från scenen och estraden

ETT SVENSKT original och ett i hufvudsak bra sådant är Ernst Didrings skådespel "Arftagare" som f. n. står på Svenska teaterns program. Ämnet äger tillika en viss aktualitet just nu i de partipolitiska fejdernas dagar, då socialisterna som motiv för sin obenägenhet att främja försvarsfrågans tillfredsställande lösning ropar, att de ej ha något fosterland att försvara, emedan Sverige ej ger dem någon jord att odla.

Jordfrågan är nämligen den aktionsgivande punkten i "Arftagare". Den Ståleska ättens stamgods Ståleholm ligger för fäfat, dess åkrar bära inga skördar sedan den nuvarande ägaren, gamle kapten Ståle, den siste af sin ätt, i desperation öfver sina underlydandes otacksamhet, skilt dem från godset och hellre låter detsamma förfaras än brukas af missnöjda. I sin gammalmans-envishet står han i begrepp att testamentera Ståleholm till sin ungdomsväns son, agronomen Broman, med villkor att denne, hvilken helt och hållet är den nya tidens man, förbinder sig att ej heller låta sätta en plog i jorden. Den unge mannen stötes tillbaka af det absurda i denna fordran, egendomen är nära att falla i händerna på en smart och hänsynsfri svensk-amerikan, mr Johnson, hvars föräldrar en gång tjänat torpare under Ståleholm och lidit hårdt under en tyrannisk husbonde. Mr Johnson vill hämnas sina dagars upphof genom att kalhugga Ståleholms präktiga skogar, men hans arga plan korsas af hans syster och stycket får sin något följetongsmässiga avslutning genom att Broman besittningstager godset och förenar sitt jordbrukaröde med den hurtiga och rättänkande miss Johnson.

Styckets förtjänster ligga i dess svenska ton och vederhäftiga, om också ej vidare originella figurteckning, mindre i det dramatiska innehållet, som dessutom fänjes onödigt genom fem akter. Ett tekniskt felgrepp är onekligen att författaren ej sammandragit de båda inledningsakterna till en. Kapten Ståle, den gamle bitvargen med sin gilt och sina storsvenska fasoner, erinrande om förfädernas karska bataljlynne på främmande slagfält, spelas af hr Arhn, hvars temperament, stämma och figur passa till rollen som hyskan till haken. Hr Johanssons svensk-amerikanare skulle vara ännu bättre, om skådespelaren kunde behandla dialogen mera artikuleradt utan de släpande nasalljuden. Fru Brunius' friska, glada insats i stycket gör godt bland det myckna allvaret och hr Ekman har en stor scen i tredje akten, hvilken han genomför med ungdomlig eld och schwung. Ett par biroller skötas omsorgsfullt af hrr Hammarén och Högel.

Efter de lätt malörtsblandade triumferna i Finland har hr W. Peterson-Berger återbördats till sitt uppländska bataljfält på ömse sidor om Brunkebergsåsen och hugnat hufvudstaden

Från barnkonserten å Musikaliska akademien: En barnorkester under anförande af fröken Adèle Cederschiöld utför Haydns barnsymfoni. A. Blomberg foto.

med sin symfoni "Sunnanfärd", dirigerad af komponisten och utförd af Konserfföreningen vid en af dess torsdagskonserter.

Det låg något af premiärstämning i luften den där kvällen; publiken var fulltalig och pigg af förväntan och utom mängden af musikhabituéer fanns också en del annat folk, människor, som mindre tycktes ha öfvergifvit sina husgudar för att höra "den ensamme mannens" musik, än för att konstatera, huruvida hans orkesterstil ägde samma bastanta slagfärdighet som hans kritikerprosa i tidningsspalten. Folk har ju oftast en så underlig smak: det sköna och harmoniska fångslar dem mindre än det stridbara och burleska.

I alla händelser blef aftonen en upplevelse, ungefär som ett reseäventyr på film, hvaraf man hoppas mera än det verkliga ger. I "Sunnanfärd" är det nämligen en vacker nordisk yngling — eventuellt komponisten som ung — hvilken ger sig ut på långtur. Hvad han därunder upplever skildras i en till programmet fogad innehållsredogörelse, hvars något bombastiska och pretentiösa ton lofvar osedvanliga musiknjutningar. Hvad skall det icke allt kunna göras, tänker man, af den unge nordbons besök i "aflägsna men mångbesjungna stämningsvärldar, i en sydländsk romantiks drömland, i den antika orgiasmens och den antika klarhetens hemlighetsfulla dubbelrike", som det så storställt låter i kompositörens text. "Sikta mot skyn och du träffar skogsbrynet", säger Strindberg, och "Sunnanfärds" tonskald får besanna, att icke heller han mäktar kullkasta satsens kärftva realitet.

Hvarken första eller andra afdelningarna röja någon utomordentlig skaparkraft, och hvad särskildt den så effektivt förberedade tvåan beträffar, med dess korybantiska yra och romantikstämning, utföser sig där mera bullrande klangeffekter än skönhet ur orkestermassan. Men i tredje satsen befinner sig komponisten otvetydigt på fast mark. Hemkänslan hos den återvändande resenären, hans intryck af sitt lands fägring, reflexerna af hvad han genomlevat därute i de heta pulsslagens nejder, allt förenar sig till en fager tonväfnad, en inspirerad sång till de ljusa och goda lifsmakternas lof. — Publiken tackade komponis-

ten-dirigenten med lager och dånande applådoskor, så att aftonen slöts under en mycket animerad stämning.

Till sina två nästföljande konserter hade Föreningen skaffat sig ett lika ovanligt som värdefullt biträde i fru Ellen Gulbranson, den berömda Wagnersångerskan, som ej på årtienden låtit höra sig i Stockholm. Programmen upptogo delar af "Parsifal", samt af "Tristan och Isolde" och "Ragnarök", hvar till kommo några Griegsanger och ett par smärre orkestersaker.

Fru Gulbranson sjöng Isoldes död och slutscenen ur Ragnarök med en stämglans, som föga berörs af tiden, och

med en till mästerskap utmejslad föredragskonst; också Griegsångerna erhö en mycket besjälad folkning. Orkestern hade ett eldprof att genomgå, men hr Seeber van der Floe ledde sin armé med resolut kraft och segrade hedersamt. Den fulltaliga publiken mötte sängerska och musici med stormande hyllningar.

På Kammarmusikföreningens sjunde konsert framträdde hr Sigurd von Koch med en violinsonat, enkel och vacker, hvilka tilltalande egenskaper äro att sätta värde på i dessa tider af arrogant musikalstrande. Komponisten och hr Turrichia beredde verket ett vårdadt utförande.

Vår nu på fullt allvar europeiserade barytonist, hr John Forsell började i måndags ett gästspel å Operan. Man gaf "Eugen Onegin", och vi behöfva väl knappast säga, att förtjusningen var stor hos de goda stockholmarne.

ARIEL.

En barnkonsert.

ARSTA-UTSTÄLLNINGENS ENERGISKA FINANSKOMMITTÉ hade den 28 februari anordnat en barnkonsert å Musikaliska akademien. Idén hade lifligt slagit an, och salen var fylld med en till största delen mycket ungdomlig publik, när programmet inleddes med Haydns barnsymfoni, utförd af gossar och flickor, klädda i rokokodrakter med peruk och stångpiska. Under anförande af fröken Adèle Cederschiöld trakterade den lilla orkestern säkert och taktfast sina instrument, och den lustiga symfonien, säkerligen okänd för de flesta, väckte lifligt bifall och måste delvis bisseras.

Vidare uppträdde harpkonstnärerna Langs unga dotter med ett harpsolo, där hon gjorde heder åt namnet, samt en ung pianovirtuos, Harald v. Heijne, och en ung sängerska fröken Margit Hallberg. Fru Clary Morales hjälpte ungdomarne att fylla ut programmet med några franska visor, sjungna till klavér. Aftonen var mycket lyckad, icke minst för Arsta-kommitténs kassa.

Lejon Dantor och Strumpor.

PRIMA KVALITE! BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT
MED OFVANSTÄENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE
SYBEHÖRS-MANUFAKTUR-& KORTVARUAFÄRER.

då hon nu förtjänat så mycket att hon kunde betala hyran för rummet. Hon kom in till mig en middag, när jag satt vid mitt arbete, direkt utifrån klädd i en blå dräkt och en hufva och muff af svart sammet, som jag sett henne själv sy. Ögonen strålade mörka och kinderna hade färg. Hon såg så lycklig ut och lade plötsligt armarna omkring mig och kysste mig på kinden. »Jag är glad, jag är glad — hvad jag är glad», viskade hon.

Jag fick veta hela historien. Att hon hade träffat honom, att han inte var som andra, att han var så god, så fin, att han talat till henne så som ingen man förr gjort.

»Ska ni gifva er?» sporde jag.
»Vi ha inte talat om det än — o, att jag vore honom värd!» Hon grät af glädje.

Några dagar senare stötte jag ihop med dem vid porten. Han såg mig dock icke.

»Var det han?» frågade jag henne sedan.

för att kläda om mig och gå på Operan med några bekanta, föreföll det mig som något ovanligt varit på färde i huset. Kafé flickorna snurrade om hvarandra i korridorerna och jag hade knappt hunnit in i mitt rum, förrän det hördes en hård knockning på dörren. Vid mitt steg in visade sig biografdirektören. Hans cyniska ansikte uttryckte en hög grad af ursinne. Han såg hemskt kraftigt ut, där han fyllde upp hela dörröppningen.

»Vet ni hvar fröken Olson håller hus?» sporde han hotande.
Jag skakade förvånad på huvudet.
»Första föreställningen har fått gå utan musik — det är en skandal! Jag borde sagt upp den lilla djävulen för länge sen.»
»Ni kan väl förstå», återtog han, »att hon sätter mig i en förbannad knipa. När jag tänker på hur jag tog mig an henne, när hon höll på att svälta ihjäl — det är tacken!»
»Kanske hon blifvit sjuk —»
»Mycket möjligt», afbröt han, med ett fullt löje och gick.
Jag blef allvarsamt orolig för Eleonor. Hur vågade hon äventyra sin plats så lättsinnt? Under hela tiden på Operan tänkte jag på henne. Efter teatern hade vi stämt möte med en del bekanta för att äta ute och dit kom även han, som biograflickan älskade, och hans lilla fru. Han var förströdd och lilla frun jollrade smek-

samt med »stackars Tore, som fått sitta på det stygga kontoret hela söndagen. Han bar en knippa halfvisna violer i knapphålet, som drog till sig lilla fruns uppmärksamhet. Han hade köpt dem på gatan förklarade han och slängde den lilla buketten i en vrå.

När jag följande förmiddag träffade Eleonor, satt hon hopkrupen i sängen med den gamla ulstern utanpå nattlinnet. En härlig doft fyllde rummet — på golvet låg en stor violknippa till hälften söndertrampad.
»Hur är det, Eleonor?»
Hon vände sitt hvita ansikte med de blåskuggade ögonen mot mig med en viss ansträngning.
»Slut», sade hon tonlöst. »Han — var som alla de andra.» Det ryckte kring läpparna. »Det är så konstigt allting, tycker jag. Jag har legat här och funderat hela natten — jag måtte inte sofvit alls — om det tjänar något till att leva eller om det inte vore bättre att göra slut på det medsamma. Men man förs inte. Det är dumt, för man blir bara sämre och sämre.» Hon drog ulstern omkring sig med en frysende rörelse.

Jag brast i gråt
»Gråt inte, inte ska ni gråta för mig! Det hjälper föresten inte alls. — Tänk hvad direktören måtte varit ursinnig i går kväll, fortfor hon stilla, med ett visst belåtet uttryck. »Alldeles galen, förstas — det var rätt åt honom.»
»Ni kommer att förlora er plats», sade jag.
»Tror ni det?» sporde hon tankfullt.
»Det beror på.»
»Eleonor, låt mig hjälpa er! Flytta in till mig och vi skola försöka finna på något arbete åt er.»
Hon skakade på huvudet.
I detsamma ljud en knockning.
»Hvem är det?» ropade hon.
Ett namn nämndes. Det var direktörens.
»Gå, fröken, gå.» bad hon hastigt.
»Han vill tala med mig.»
»Nej, jag lämnar er inte; han kan göra er illa, så ond som han var.»
»Göra mig illa», sade hon med sitt gäckande lilla leende. »Ah nej.»
»Men ni måste kläda er!»
»Det gör detsamma.» —
»Eleonor»
Hon for upp till hälften och gaf mig en hotfull blick. »Hvad har ni med mig att göra», viskade hon hätsk och ropade därpå — »stig in!»
Han kom in. Jag såg hans ögon sluka flickan i sängen, under det han artigt höll dörren öppen för mig. Jag rusade ner för trapporna, och gråt af förtviflan öfver min egen ynkedom. Det tycktes mig att jag haft Eleanors välfärd i min hand en dyrbar liten tid och förspilt den.

När jag efter några timmar vände åter, var hon borta. I min brevlåda låg ett papper på hvilket hon skrivit: »Tack för att ni varit snäll mot Eleonor Olson.»

Hon spelade sist på biografen den kvällen och ej någonsin mera.
Två gånger har jag återsett henne. En halfljus majkväll i en automobil vid sidan af en ung man. Hennes stora hatt nådde nästan till de med blå stenar prydda små örnen. Håret låg som ett mörkt band uppöfver det hvitsminkade ansiktet, där munnen lyste som ett blodigt insegel.

Sista gången en kulen novemberdag. Jag hade besökt en vän, som låg på ett af sjukhusen, när jag i korridorerna mötte en bår.
Jag kände igen de blå stenarna och det hvita ansiktet, nu hvitare än något smink kunde göra det.
»Hvad är det?» frågade jag.
»Hon har skjutit sig», svarade någon lågmäldt. »Det är visst snart slut.»

NERVOGEN

NAMNET LAGLIGEN SKYDDADT

Nervstärkande. - Blodbildande. Aftigifvande. - Välsmakande.
250 gram: 3 kronor.
Förordas af läkare, fås på apotek och i kemikalieaffärer. Tillverkas af Apoteket Ejdem, Göteborg.
Till platser, där inga återförsäljare finnas, sändes Nervogen fraktfritt direkt till förbrukaren.

Mot dålig sömn och hufvudvärk
rekommenderas **Örtkuddar** (45x35 cm.), som till pris 4 kr. mot postförskott erhållas från **Fru K. Beer-mann, Ståldalen.**

Till husapoteket
bör höra en flaska

Ramin

i egenskap af salicylsyrepreparat med högsta resorberingsförmåga, vår tids verk sammaste och bästa medel mot

Reumatism.

Rekommenderas af många läkare.
Till salu hos: A.-B. Hygiea, Karlavägen 2, Vesterimalms färghandel, i Apotek och Kemikalieaffärer.

EAU DE QUININE

KRONAN AF ALLA HÄRVATTEN

ED.PINAUD

18, PLACE VENDÔME PARIS

Bevarar o. stärker härväxden.

FÅS ÖFVERALLT ED.PINAUD

Bättre Siden

än de välkända kvalitetet vi föra i marknaden finnes icke. Prover på begäran gratis!

**Brunkebergs
Manufaktur Magasin,
Stockholm.**
Kungl. Hofleverantör.

MED GAS

KAN MAN ERHÅLLA

VARMT VATTEN

I ALLA HEM.

FRÅGOR

ENHVAR läsare af *Idun* äger rätt att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande lustiga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Dock förbehåller sig redaktionen oinskränkt befogenhet att utesluta de frågor, hvilka anses sakna mera allmänt intresse. Hvarje publicerad fråga kommer att besvaras, och utbetalas för det bästa svaret å någon af här nedan införda frågor, som insändes till redaktionen senast 6 dagar efter detta nummers dato, ett pris af 10 kronor.

Nr 52. Vore tacksam att få veta adress på något lämbliotek i Stockholm där böcker utlånas till landsorten. Flicka på landet.

Nr 53. Vill någon af *Iduns* vänliga och förståndiga läsare gudhufvullt råda mig, en 26-årig flicka, hvilken som svid af sjukdom lider af något nedsatt hörsel, hvad jag skall ägna mig åt, så att jag kan försörja mig. Vill helst ha någon slags kontorsplats, men kan möjligen sådan i detta fall erhållas? Om så vore hvilka kurser vore lämpligast att genomgå för att erhålla betyg och hvart skall man vända sig för att få plats. Har elementarbildning. Mycket tacksam för svar till En fattig flicka.

Nr 54. Önskar få upplysning om namnen på författarinnan I. Blicher-Clausens arbeten, såväl de öfversatta som de som utkommit i svensk dräkt, hvilket bokförlag kan man säkrast vända sig för svar härom frågor.
Tora.

Nr 55. Om man vid fyllda 61 år insätter 2,000 kr huru stor lifränta erhålles pr år och i hvilka bolag är

Direkt från Schweiz

Schweizer's

Schweizer-Broderier, porto- och tullfritt till bostaden.

Klädnningar från Kr. 8.65
Blusar från Kr. 2.95
Barnklädnningar från Kr. 4.35

Bästa Schweizer-Broderier på Batist, Voal, Crépon, Linne och de modernaste sidentyger. Begär vår nya katalog 10 med broderade profver. Våra broderiartiklar äro endast afpassade, men leverera vi tillskärningsmönster i alla storlekar efter beställning.

Schweizer & Co. Luzern, Schweiz

PÅ DEN GIFTA KVINNAN hvilar i icke ringa mån ansvaret för om försäkring å mannens lif kommer till stånd eller ej. Hon blir ofta mannens rådgivare i denna angelägenhet, och på henne ankommer det i många fall att så ställa husets ekonomi, att medel ej saknas till försäkringspremien. Mången änka med oförsörjda barn beklagar bittert, att hon ej medan tid var understödde mannens sträfvan att genom en försäkring skydda de sinas framtid.

Bevänt att

Lifförsäkrings **Aktiebolaget**
Nordstjernans
UPPFÖSTRINGSFÖRSÄKRING

garanterar erforderligt kapital för barnens uppfostran.

Pensionsförsäkring.

Allmänna Enke- och Pupillkassan i Sverige

meddelar försäkring för pensioner till efterlevande änkor och barn.

Inträde är öppet för hvarje svensk undersåte, som med afseende å hälsotillstånd pröfvats antaglig och icke uppnått 60 års ålder. Pension kan betingas från 100 till 1,500 kronor. Insats en gång för alla kontant eller delvis genom revers eller öfriga premier.

All vinst tillfaller de försäkrade i form af årlig tillväxt af pensionen under den persons listtid som betingat pensionen. Pensionstillväxten utgår f. n. med 4.5 procent för år å det betingade pensionsbeloppet.

Prospekt portofritt. Adress: Storkyrkobrinken 11, Stockholm.

DJURSHOLM
Sveriges äldsta och bäst ordnade villasamhälle.
Samskola med dimmissionsrätt.
Kommunalskatt ca hälften mot i Stockholm.
DJURSHOLMS AKTIEBOLAG, DJURSHOLM.

Freja-Tabletten

som öfverträffar alla andra. **Freja-tabletten** är svensk vara, icke importerad. Agenter och återförsäljare antagas.
Choklad- & Konfekttfabriken Freja, Gefle.

De bästa skottkärorna för fradgårdar, villor m. m. bära märket Stockmöllan och lämnas fraktfritt å 15 kr. öfver hela landet. Beställes från Stockmöllans A.-B., adr. Stockmöllan. Tel. 9.

FÖR EN PIGG, duktig 2 1/2 års gosse önskas ett godt hem, där han blir som eget barn. Svar till »Barnavårdsbyrån», Kornhamnstorg 51, Södm.

Där hållbarhet och briljant utseende sättes i första rummet, är målning med emaljvärgen **Chinalack** ett föredraga framför alla andra liknande färger. Belönad med guldmedalj. Arsenikfri enligt nya giftstadgan.

Finnes i alla kulörer hos alla färghandlare. Fabrikant: **Dorch, Bäcksin & Cos A.-B.**, Göteborg och Stockholm.

ARMAN

FLORAS X-TVÄL

för händerna. Avlägsnar snabbt och grundligt all smuts även den grävsta och mest ingrodda.

Hvarje husmoder bör för eget och tjänarinnornas bruk hafva en **FLORAS X-TVÄL** i köket. Hygien och trefnad kräva **rena händer**. **FLORAS X-TVÄL** är speciellt afsedd att tillgodose detta kraf.
Gör X-tvälens bekantskap! Dess verkan är lika mild och välgörande som effektiv och grundlig. Pris 20 öre.

Trädgårdskurs för kvinnor

anordnas å Folkhögskolan Hvilan 15 april-15 okt., afsedd för dem som vilja lära sig att på egen hand sköta trädgårdar vid villor och landt gårdar. Kursen ledes af trädgårdsmästaren Fröken E. Bussler. Prospekt sändes genom Fru MALIN HOLMSTRÖM-INGERS, Hvilan, Åkarp.

Trädgårdskurs för damer börjar åter 15 april på Heidan, Ystad. Prospekt på begäran.
LOUISE FLYGARE.

Réglinse Florent

är erkänt världens bästa och mest välsmakande lösande medel vid hosta, heshet och katarr. Säljes överallt, profaskar å 40, 35 och 30 öre exped. af

A.-B. S. J. Norman, Stockholm.

Sann fosterlandskärlek

borde mana alla svenska kvinnor att i möjligaste mån förhindra, att lusentals kronor årligen vandrar till utlandet endast för en sådan sak som tvål, i synnerhet som inlånadskt fabrikat övertärfar **Diamant-tvål**. De mest ömtåliga färger falla ej, den förhindrar yllels föllning, är utmärkt för tvål af siden och gör tvålten blandande hvit. **Happachs Såpfabriks A.-B., Malmö.** Filial i Stockholm: Hofsgågatan 3.

fördelaktigast? Om insättningen sker i maj detta år får man ränta vid årets slut?

N:r 56. Om någon af Iduns läsare ville upplysa mig, huruvida det finnes någon bok för porrlinsmåling så vare jag mycket tacksam. Landtflicka.

N:r 57. Bor i ett mycket stort hus där sparfvarna älska att bygga sina bon. Som alla veta äro de små djuren mycket besvärliga att oståda på alla sätt och vis. Undrar därför om ej någon af Iduns läsare kan ge mig ett godt råd huru man skall kunna värja sig för dem. Har försökt med att skjuta dem, att riva ned bona när de börjat bygga m. m., men allt förgäves. Gift vore kanske ett sätt? Tacksam för svar till Columbia.

N:r 58. Är det stridande med god ton att en dam i stället för visit efter en bjudning sänder kort till värdfolket. Bör hon skicka ett eller två? Oerfaren ung flicka.

N:r 59. Bör man på visit behålla ytterkläderna på?

Oerfaren ung flicka.
N:r 60. Finnes något medel att borttaga fettfläckar på tapeter, utan att färgen går ur? Opraktisk.

N:r 61. Ung flicka som önskar ägna sig åt socialt arbete ber om upplysning om fordringarna för att genomgå en kurs å Elsa Borgs hem i Hvita Bergen och hvart hon skall vända sig för att vinna inträde. Prenumerant 1914.

N:r 62. Är det någon af Iduns läsare som uppehållit sig på Capri och väl känner till förhållandena där? Tacksam för utförlig skildring af ortsoch lefnadsförhållandena, pensionspris, blyfe en finsk dam, som har för afsikt att söka ett par månaders hvilå å nämnda ort. Capri, mars 1914.

N:r 63. Kan någon af Iduns läsarinor säga mig om det s. k. kokosnöret verkligen framställes af kokosnöten och om ej däri såväl som i växtmötret något animaliskt fett ingår. Wi.

N:r 64. Huru skall man bäst förvara afskurna blommor så att de hålla sig länge? Blomstervän.

N:r 65. Huru skall man förvara blomsterlökar som en gång hafva blommat inomhus för att äfven följande år få upp vackra blommor?

N:r 66. Min man skall se några vänner hos sig. Då det blir min första supé jag kommer att tillaga på egen hand, beder jag någon af Iduns erfarna läsarinor gifva mig anvisning på några goda rätter och hur jag bör ordna supén. Hjärtligt tacksam för svar blir 19-årig fru.

N:r 67. Hvilka äro de bästa värphönsen antingen gul opington eller hvit leghorn? Hvad heter den bästa tidning hvari man kan få lära hönskötsel? Oerfaren.

N:r 68. En medellös, bildad 30 års dam undrar hvart hon skall vända sig för att erhålla helst stadigvarande hemarbete af något slag. Kunnig i all slags brodering och handarbeten. Tar Bikupan i Stockholm emot alla slags välsydda handarbeten, äfven praktiska sådana, t. ex. eleganta broderade sidenfodrade teater- och handväskor i olika färger? Kan man äfven vända sig till föreningen Genom Eget Arbetet, och hvilken adress? Mycket tacksam för svar. Bekymrad.
N:r 69. Var god och upplys mig om klädseln för silfverbrud. Eva 1914.

N:r 70. Vore mycket tacksam för upplysning om lämpligaste sättet att rengöra orientaliska mattor. Ung husmor.

N:r 71. Vore tacksam om någon af Iduns läsare kunde lämna mig upplysningar om »Nollerothska Stiftelsen». Har hört att den är afsedd för äldre, ogifta kvinnor lämna högsta möjliga lifränta på insatt kapital, men vet ej hvart man kan vända sig med skriftliga förfrågningar angående stiftelsen. Helga.

N:r 72. Kan man med fördel färga en hvit sidenklädning och i hvilken färg, helst ljus? Fru A.-a.

N:r 73. Hvilka äro fordringarna för erhållande af plats såsom husmor vid sjukhus och dylika inrättningar? Är fullt hemma i allt som förekommer i ett större landtshushålls skötsel, har elementarbildning, men har ej genomgått några särskilda kurser. Tacksam för svar till 28 år.

N:r 74. Annar nästa sommar göra en 2 å 3 veckors resa i Holland, möjligen äfven Belgien. Vore tacksam om någon, som själf rest där, ville ge mig en bra resplan, upplysningar om bästa och billigaste sätt att klara sig m. m. För eventuellt längre uppehåll äfven anvisning på treflig, ej för dyr inackordering i familj (tysk- eller engelsktalande) helst i någon älderdomlig stad med museer och konstsamlingar. Reslysten skånska.

N:r 75. Undrar om någon af Iduns läsarinor ville upplysa mig om hvart jag bör vända mig för att erhålla förslag till olika villastilar. Skall bygga en villa och önskar ha flera att välja på. Mångårig prenumerant.

N:r 76. Hvar får man köpa frö eller planor af Cytisus (alleanus), Hoya (Carnosa) och Silfverflox? Beskrifna i R. Abelins trädg. inomhus. Huru odlas Stachys och Jordmandel, hurudan jord, hur förvaras de. D.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

R.-r. Slutorden i eder skiss kunna lämpligast begagnas som svar: »För somliga blir allt till guld som de taga i, för andra däremot...»

Marquise de Moi-mème.
Versöfverflödet tvingar oss att afböja.

Erik Constantin Käckt sjungit, intet tvifvel härom, men ni får allt skola rösten åtskilligt innan ni kan anses färdig.

Hilding O.-d. Ha ej utrymme för flera patriotiska dikter.

M. A. Det ämnet fordrar betydligt mera af episk kraft och poetisk känsla än ni tycks förfoga öfver.

Stig Hede. Tack, men vi ha nu behandlat saken så mycket både i text och bild, att vi ej kunna återuppgå den.

Odd-Fellow-F. F. i U. Som vi icke, i likhet med dagspressen, ha någon notisafdelning, kan det sända meddelandet ej införas.

E. W. Om vi bara hade plats, men det ha vi inte.

Rouge. Vi måste svara med afslaget noir.

H. L.-ll. Vi ha redan mottagit ett annat genmäle i ämnet.

Axa kvinnliga yrkesserie.

N:o 2

Lärarinnan ett ansvarsfullt kall har att sköta,
Och sålmodspröfvande är det förvisst;
Med läxor och plugg får sin dag hon förnöta,
Och nog enerverande blir det till sist.
Men praktisk och välment hon dock ej förgäter,
Om sundhet och hälsa ge vinrar också —
Själff Axahafregrynsgrot hon åter,
Och därtill uppmanar hon äfven de små.

Man känner lätt igen Axapaketerna — när gröten är färdig kan man lika lätt smaka om det är Axas. Kokningslid: 3 minuter efter det gröten kommit i kok.

Endast cirka 2 öre kostar en portion Axahafregrot om Ni köper originalpaketer.

Enstående nyttig uppfinnning!

Inga tröga och sjuka magar mera! Då magen är i god ordning är hela människokroppen frisk!

Köp Lif-Elixir-Brödet »Universal», sändes öfverallt till privatpersoner fraktfritt mot efterkräf eller postförskott.

Om 4 kg. nettovikt å 2,20 pr kg., fria burkar. Utom den stora nyttan som är med detta bröd, har det en ytterst delikat smak! Två eller flera kunna dela en burk bröd. Brödet tillverkas i små limpor och är mycket hållbart då det förvaras i bleckburk med lock. Bruksanvisning lämnas å köpare.

Kontrollant: Apoteket Fläkta Örnas Analytiska laboratorium, Malmö. Tillverkningen är lagligt skyddad genom Kungl. Patentverket.

Till salu i speceri-, matvaru- och fruktaffärer.
Gör ej uppskof med beställningen! Partilager R. J. STALHAMMAR, Postadr. Nordanå. Rt. Malmö 2561. Agenter, kvinl. och manl. sökas öfverallt. Återförsäljare erhålla rabatt! Var god klipp ur denna annons!

Annonsera i Idun!

VINOLIA

Tvål, Parfymer och Toalett-Artiklar.

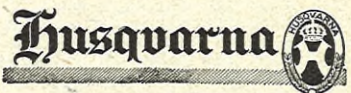
De som med rätta äro stolta öfver sin blomstrande hy använda Vinolia, ty de veta, att Vinolia aldrig kan skada densamma, utan endast verka välgörande.

Vinolia Generalagentur:

Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. DJ.

Önskar Ni Eder

en symaskin, som ger en särskildt vacker söm vare sig Ni syr i det tunnaste siden eller de gröfsta kapptyger, bör Ni köpa

Central Bobbin Symaskin,

ty dessa maskiner hafva genom sin öfverlägsna konstruktion, sin mångsidiga användning och öfriga framstående egenskaper blifvit så omtyckta, att de under de få år de varit i marknaden, trots sitt något högre pris erhållit en verkligt storartad spridning, det bästa beviset för att en vara är god. CENTRAL-BOBBIN-MASKINEN tillverkas i två storlekar, en mindre för familjer och syateljörer och en större för skrädderier. OBS.! Fördelaktiga betalningsvillkor.

Handdukar.

850 dussin HELLINNE Handdukar, 2-skaft och 4-skaft av tjock, kraftig kvalitet i storlek 50x65 cm. slut-säljas under närmaste tiden till 3.90 pr duss., 2.— kr. pr 6 styck.

Dessutom bortsänkna vi i reklamsyfte till varje rekvisitens som köper minst 2 duss. Handdukar en värdefull present värd minst

1.50.

Strålin & Persson, Korsnäs.

En äkta Japansk Kaffeservis

sändes alla Iduns prenumeranter för kr. 4.35.

Servisen innehåller: 1 kaffekanna, 1 sockerskål, 1 gräddkanna & 2 par kaffekoppar.

Porslinet är väl inpackadt i trälåda och hvarje sak omvirdad med halm, hvarför vi absolut kunna garantera att allt framkommer i oskadadt skick.

309 Daells Varuhus, Malmö. Tel. 5001.

torde sända mot efterkräf (pr post) st. äkta japansk kaffeservis å kr. 4.35.

Namn

Adress

2 serviser sändas fraktfritt.

Sänd ej pengar i förskott!

Vi återtaga varorna till fullt pris, om de ej utfalla till köparens belånenhet.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när ni svarar på annons om ledig plats.

FÖR en ordentlig, glad, villig och i alla sina årigganden fullt kunnig hushållsfru, helst något kunnig i sömnad, finnes god plats inst. 24 april. Ansökningar, åtföljda af betygsafskrifter, foto och löneanspråk, torde sändas till Doktorinnan Georg Ström, Vasaplatsen 4, Göteborg.

VÄFLÄRARINNA erhåller vikariat vid Västerorrlands läns folkhögskola i Ålsta under inst. kvinnliga sommar-kurs (4 maj—29 aug.). Undervisnings-skyldighet i väfnad, välskrifning, enkel bokföring samt om möjligt i sång och fristående gymnastik eller också i utbyte mot de sistnämnda i andra ämnen. Arvode 400 kr. jämte fri bostad under skoltiden, eventuellt med någon förhöjning för större kompetens. Ansökning med bifogade betygsafskrifter insändas före 15 mars till rektor A. Nordgren, adr. Frånsta.

EN anspråkslös, snäll, frisk och barnkär flicka, som vill åtaga sig värden af två barn i ålder 4 och 1 1/2 år samt dessutom hjälpa till med hvarjehandas husliga sysslor erhåller plats den 24 april mot fritt vivre samt någon lön. Svar med foto, som återsändes, samt betyg eller rek. till »Barnkär 1914», Iduns exp. f. v. b.

EIN GEBILDETES anspråkslös junges Mädchen erhåller Anstellung als Kinderfräulein für 3 Kinder von 1—5 Jahren. Gell. Antworten erbeten under Kinderlieb», Box 42, Göteborg.

BILDAD, anspråkslös flicka, omkr. 20 år, erhåller till 24:de april plats såsom barnfröken för 3 gossar från 1—5 år gamla. Lön 20 kr. Svar till »Snarast», Box 42, Göteborg.

SNALL, förmögen flicka i ålder 16—23 år som har lust att vistas i Helsingborg för sommaren kan få vara fritt hos snäll fru som lite hjälp och sällskap. Svar till »Anständigt hem», Helsingborg p. r.

FÖR enkel bättre hushållsfru med 50—40 år, helst från landet, finnes plats 1:sta maj i godt hem där husmoder saknas (badort vid västkusten). Sökanden måste vara erfaren och syk-kunnig hafva hand om 4 barn, ålder 4—12 år. Svar med löneanspråk och tit. till »O. E.», Gåsö p. r., Bohuslän.
TILL FÖLJED af plötsligt sjukdomsfall sökes omgående en bildad, anspråkslös barnfröken för skötsel af två små barn (2 1/2 år och 9 mån.). Foto jämte rek. och uppgift om löneanspr. insändas under adr. Fru Lucy Enckell, Helsingfors, Finland, Asp-nåsg. 1.

HUSFÖRESTÄNDARINNA, frisk, kraf-tig, gladlynt, bildad, önskas af änk-ling med 2 1/2 års dotter. Hjälk med gröfre sysslor. Svar till »Påskan», Djursholm p. r.

I GODT HEM i Saltsjöbaden, 4 per-soners hushåll med yngre jungfru, får bättre hushållsfru flicka, kunnig i matlagning, bakning o. s. v. plats. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

EN ALLVARLIGT SINNAD flicka, som vill åtaga sig en städerskas sys-slor i vackert beläget, stort hem på landet, får god plats i början af april. Svar till frk. Malmström, Fors-möllan, Klippan.

LÄRARINNA önskas att undervisa tvenne flickor om 10 och 12 år i flickskolans 1—2 klass ämnen samt musik. Svar jämte betyg och löneans-pråk sändas till »M. G.», Skara.

BILDAD FLICKA som är villig att med husmoders hjälp sköta hushål-let i familj med 4 barn och barnfrö-ken får plats i början af april i Falun. 20 kr. månadslön. Familjemed-lem. Svar till »Fru W.», Iduns exp.

BILDAD, frisk, sykunnig flicka, van vid barn, får genast plats som barnfrö-ken. Foto, rek., anspråk till »Präst-hem», Hernösand p. r.

BILDAD medelålders dam med godt lynne, fullt kunnig i matlagning samt för öfrigt erfaren i ett ordentligt hems skötsel önskas till läkarefamilj i stad i Norrland. Svar jämte rek. och fotografi torde lämnas till »Läkare-familj M. L.», Iduns exp. f. v. b.

ENKEL, anspråkslös, elementarbildad flicka med godt sätt, kunnig i linne-och klädsömnad, kan i god familj på landet få plats 1:ste maj, att läsa med 7-årig flicka och deltaga inom-hus förefallande göromål. Svar med betyg, foto och lönepret. till »Barn-fröken», Skottorp p. r.

HUSHÅLLSFRÖKEN önskas till våren i familj där jungfru finnes, enkel, ar-betsam samt kunnig i klädsömnad. Svar till »Familjemedlem», Allm. Tid-ningsskontoret, Falun. f. v. b.

GOD huslig flicka får bra plats att en-sam sköta litet hushåll i vackert be-lägen villa nära Stockholm. Svar till »Fru A.», Iduns exp., Stockholm.

Ung flicka med förstånd och bildning, frisk och barnkär, får plats att sköta om en 1 1/2 års flicka och dessutom ha tillsyn öfver samt läsa läxor med 2 gossar 7, 9 år. Platsen är att tillträda 1 april. Svar till »Frisk och värek.», Stockholm, Saltsjöbaden.

Sködläraryrketjänsten vid Fridtorps barnhem i Väster-hejde socken är ledig, att tillträdas omkring den 20 mars 1914. Sökande bör vara fullt kompetent att undervisa flickorna i handarbeten, företrä-desvis söm- och väfnad. Äfven utom den egentliga skoltiden skall lärarinnan leda flickornas arbeten, hvarjämte hon skall biträda föreståndarinnan med tillsyn, vård och fostran av de i barnhemmet intagna barnen. — Jäm-te eget rum med uppvärming och lyse samt fri kost och tvätt erhål-les en kontant årlig lön af 350 kr., med ett ålderstillägg af 50 kr. efter fem års väl visordad tjänstgöring. Barnhemmet är beläget i en vacker trakt, c:a 6 km. från Visby, dit järn-vägsförbindelse finnes. Ansökningar, ställda till barnhem-mets styrelse, åtföljda af ålders-, tredje- och läkarebetyg samt i öfrigt ådana intyg, hvarmed sökande vill styrka sin kompetens och lämplighet för befattningen, äfvensom porträtt (som återställas), böras senast den 9 mars insändas till styrelsens ordf., f. Landskamreren O. MELIN. Adr. Visby.

Sjukskötersketjänsten vid sjukstugan i Loos (10 sängpl.) är till ansökan ledig att tillträdas 15 mars, ev. 1 april. Löneförmaner: 450 kr. pr år jämte bostad, lyse och bränsle, 100 kr. i bidrag till aflöfning åt biträde, 100 kr. till tvätt och ren-hållning samt 14 dagars semester årligen. Sköterskan är skyldig hålla maten åt patienterna och erhåller där-för kr. 1:10 per dag och patient samt får äfven beräkna samma ersät-ning för sig själf. Ansökan, åtföljd af präst- och läkarbetyg jämte andra kompetensintyg, torde snarast möjligt insändas till provinsialläkaren Elias Fries, Loos (Gefleeb. län).

Föreståndarinne- och lärarinnebefat-ningarna vid landthushållsskolan å Gran i Norrbottens län kungöres härmed till ansökan lediga. Befattningarna tillträdas den 1:sta maj 1914 och sökas före den 20 mars 1914 hos skolans styrelse adr. Luleå. Lönen är för den förra befattningen 1,000 kronor och för den senare 900 kronor om året jämte fri bostad, där sådan ej på grund af andra omstän-digheter redan åtnjutes. Med lära-rinnebefattningen följer skyldighet att under den tid landthushållsskolan ej pågår mot särskildt arvode, som af styrelsen bestämmas, antingen förestå elevhushållet vid den till Gran för-lagda landtmannaskolan eller också biträda vid de af hushållningssälls-kapet i länets skilda delar anordnade kortare undervisningskurser med sär-skildt antagna kvinnliga elever. Luleå 7 febr. 1914.
Styrelsen.

EXAM. frisk, bildad, helst sykunnig barnsköterska får 1 maj god plats på större herregård för 3 småttingar. Foto, rek. och anspråk till »Stafva-gård», Barlingbo.

Biträdande föreståndarinnebefattningen vid Vadstena hospital och asyl är ledig till ansökan att tillträdas den 1 nästkommande april månad. Ansök-ningar insändas till Ofverläkaren före den 20 nästk. mars. Löneförmaner: 600 kr. begynnelselön, tjänstekläder och allt fritt jämte ålderstillägg ef-ter 2, 5 och 10 års tjänst med res-pektive 10, 20 och 40 % af begyn-nelselönen.

Ä lasarettet i Varberg finnes plats för en duglig kokerska från och med den 1:ste nästinst. april. Årlig lön 350 kr. och allt fritt. Af betyg åtföljda ansökningar torde före den 9:de mars insändas till LASARETTSKONTORET.

Tvenne elever samt stadigvarande nattsköterska kan få platser å Jakobsdals Sjukhem, Örgryte, Göteborg 5.

För anspråkslös, bildad, barnkär flicka är plats ledig i april mån. att sköta 2 barn, 5 och 6 år, samt vara be-hjälplig med inom hemmet förekom-mande göromål. Svar med foto, rek. och löneanspråk till Box 5, Wara

Platsen som husmoder vid Krono-bergs läns landstings tuberku-lossanatorium å lägenheten **Lugnet invid Växjö** sökes hos sanatoriets direktion adr. Växjö senast den 15 nästa mars. Lönen utgör 550 kronor om året samt allt fritt. Platsen tillträdes den 1 aug. detta år men skall husmodern vara skyldig att före tillträdan, i den mån så-dant påkallas, biträda sanatoriets di-rektion med råd och upplysningar. Växjö den 11 febr. 1914.
Direktionen.

PLATSSÖKANDE

UNG BÄTTE FLICKA önskar komma i finare familj (helst i Stockholm) för att vara frun behjälplig. Svar inom åtta dagar till »Familjemedlem», Säby, Jakobsberg.

PLÅTS i bättre familj att sköta äldre herre eller dam, önskas af flicka kunnig i sjukvård. Svar till »26 år», Skanstorget 3, adr Möbelhandl. L. Larsson, Göteborg.

BÄTTE hushållsfru flicka kunnig i matlagning, bakning o. s. v. söker plats i godt hem där jungfru finnes som husmoders hjälp. Goda betyg. Svar »Ansvärskänslan», Sv. Telegramby-rån, Sthlm.

27-ÅRIG FLICKA önskar få lära mat-lagning på slott eller herregård ef-ter den 1 maj. Tacksam för svar till »Hushålls elever», Barkåkra p. r.
UNG DANSK DAME søger Plads i et større Hjem i Sydsverige hvor hun kan lære Husholdning og være Fru til Hjælp og Nytte. Eventuelle Billetter bedes sendt til Adresse Ellen Rosen, Stevns Klint pr Storehedinge, Dan-mark.

UNG, huslig flicka önskar mot fritt vivre plats i bättre hem. Kunnig i sömnad, handarbeten och knyppling. Van att biträda vid skrifgöromål. Svar till »Maj», Hålsingborg p. r.

PLÅTS önskas i godt hem i mellersta Sverige af en i matl., sömnad och väfnad kunnig flicka. Svar till »Prak-tisk 25», Mönsterås p. r.

UNG lärarinna önskar plats i familj att läsa med mindre barn. Svar in-om 8 dagar till »Något musikalisk», Iduns exp. f. v. b.

EN UNG bättre flicka, som förra året genomgått Fröbelinstitutet i Norrkö-ping, önskar plats i god familj (helst på landet) för att hafva tillsyn öfver ett eller två barn. Goda rek. Svar till »H. D.», Asbystrand.

UNG FLICKA som genomgått 3 mån. hushållskurs samt kunnig i handar-beten söker plats i bättre familj att mot fritt vivre gå frun tillhanda. Svar till »23 år», Råfvenmala p. r.

VÄRMLÄNDSKA med mångårig prak-tik i affär och kontor söker plats. Kunnig i sömnad och husliga göromål. Svar till »Karin», Box 16, Edane.

UNG, barnkär flicka, kunnig i söm-nad, handarbeten och matlagning, önskar plats omkring den 15 mars som hjälp och sällskap. Tacksam för svar inom 8 dagar till »23 år», Broby p. r.

HUSHÅLLSKUNNIG bildad flicka som genomgått hushållsskola och inne-uaft platser önskar till 15 mars eller senare god plats. Svar till »Helst Norrland», Iduns exp., Sthlm, f. v. b.

SJUKSKÖTERSKA önskar plats speci-ellt nerv- och sinnessjukvård. Goda betyg kunna företes. Svar märkt »Sys-tem», Iduns exp.

BÄRNJUNGRUPPLÅTS önskas af 18 års flicka i godt hem där husmodern själf handleder arbetet. Goda rek. Svar till »C. E. H.», Iduns exp. f. v. b.

PLÅTS sökes som guvernant. Genom-gått Zanderska helpensionen, är språk-kunnig samt musikalisk. Svar till »R. S.», Sala p. r.

UNG, gladlynt och af sitt arbete in-teresserad flicka, med goda betyg från genomgången hushållskurs vid Fack-skolan i Uppsala, önskar plats i fam-lij att ensam förestå mindre hem eller vara husmoder till verklig hjälp. Något sykunnig. Svar till »Arbete», Uppsala p. r.

RESVAN, ung fru söker plats som hjälp och sällskap åt äldre dam, eller i familj. Skicklig i sömnad, handar-beten och kontorgöromål. Svar till »1914», Box 16, Edane.

Ett BÄTTE HEM, där jungfru finnes, sökes plats som husmoders hjälp, mot fritt vivre, af bättre, mu-sikalisk, enkel flicka från landet, kun-nig i hushållsgöromål. Svar till »Fam-ijemedlem 19 år», Iduns exp. f. v. b.
SOM VARDARINNA ått sjuk person önskas plats af van sköterska med goda betyg. Svar till »God vård», Landskrona p. r.

UNG, bättre flicka, kunnig i matlag-nig, bakning m. m. önskar plats i hem där jungfru finnes. Svar till »Signe», Hushållsskolan, Strängnäs.

ALLVARLIGT änkemans hem, gärna där barn finnes, önskas plats såsom husföreståndarinna, af bildad, medel-ålders dam, kunnig i ett hems sköta-nde, äfven sjukvård. Inga stora löne-pret. Svar märkt »K. H.», Iduns exp. f. v. b.

ELEMENTARBILDAD flicka önskar komma i fin familj å större landtegen-dom, helst i Skåne. Kunnig i enkel matlagning, handarbete och linnestö-mad. Svar till »20 år», Röstänga p. r.

BÄTTE ung flicka söker plats att ensam, med husmoders hjälp, sköta hushåll. Önskar anses som familje-medlem. Svar till »Kunnig och van», Norrköping p. r.

FLICKA önskar till sommaren eller hösten plats att förestå ett allvar-ligt, ordningsfullt och trevligt hem där husmoder saknas. Betyg finnes från husmoderskola och plats. Svar till »LaJa», 30 år, Iduns exp., Sthlm.

BILDAD FLICKA, som genomgått et-tårig sjuksköterskekurs och är van vid barnvård söker plats som barn-eller sjuksköterska. Svar till »22 år», Älg-hult p. r.

RESVAN, bättre, bildad flicka (30 år, språkkunnig) är villig medfölja på utländsk resa som sällskap och hjälp till dam eller äldre herre mot fri resa och vivre. Goda ref. Svar till »Rivieran 1914», Iduns exp.

Sällskapsdam.
Studentska önskar plats som säll-skap i Frankrike. Svar till »Vären 1914», Lund p. r.

Världinne- och Husfö-re-ståndarinneplats sökes af medelålders dam af god fam-ij; enkel och anspråkslös. Ref. fin-nes. Svar till »Godt hem», Iduns exp.

INACKORDERINGAR

SOMMARINACKORDERING. I hem beläget å vackert plats på landet önskar ung fru med 2 barn och barnjung-fru inackordering från 1 maj. Svar till »L. F.», Iduns exp., Stockholm.

INACKORDERING erh. i trevligt hem å herrgård i N. Småland. Høgt läge, 250 m. ö. h., i skogrik och vacker trakt. Adr. Fru Ch. Wickbom, Grans-bo, Tranås.

KONFIRMÄNDER mottagas i präst-gård i Småland till undervisning till-sammans med egen dotter från slutet af juni. Närmare meddelare kyrkoherde S. A. Linder adr. Pjeterdyr pd Alm-hult.

KONFIRMÄNDER mottagas inst. som-mar för sommarundervisn. med egen dotter i vid insjö vackert belägen prästg. Goda ref. Kyrkoh. H. T. Uggla, Bottnaryd.

ENGLISH HOME-LIFE, best opportu-nities for language offered to paying guests in refined private family. Highest references. 35/ weekly. Mrs Taylor, Lendor, Caversham, Oxfordshire.

SOMMARHEM PA LANDET. Inackor-dering i enkelt men trevligt hem vid den vackra Vätterns strand, i när-heten af Karlsborgs försvarsfästning, erbjudes unga damer, där äfven till-fälle gifves att deltaga i hushåll och väfnad om så önskas. Svar till »H. M. W.», Iduns exp., Sthlm f. v. b.

Konfirmänder mottagas i sommar hos kyrkoherden W. Bergstrand, Långared.

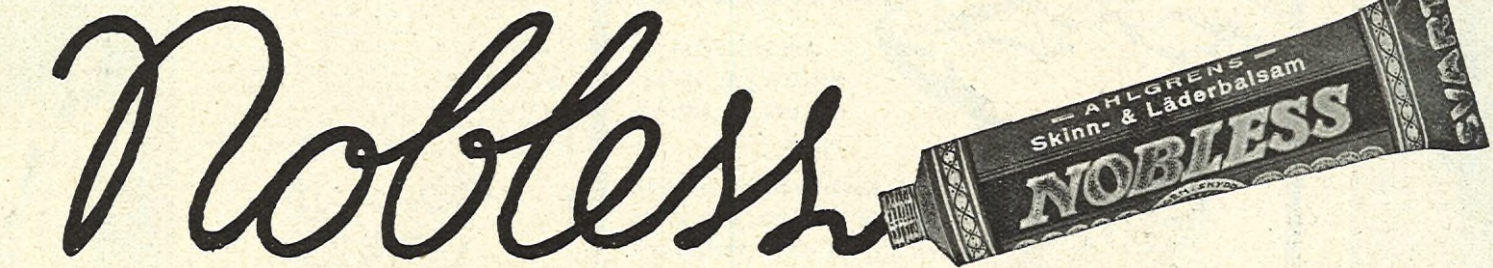
Inackordering, god och billig erhålles Drottninggat. 51 III, Sthlm.

Inackordering i London.
Mrs Shepherd, 50 Schubert Rd, Putney, London mottager svenskar som önska bese London eller lära engelska. Helinackordering 30 Sh. pr vecka. Lektionspris 2 Sh. pr tim. Bä-sta ref.

Ung dam önskar tillbringa sommarmånaderna i Tyskland, helst i Düsseldorf eller i närheten af Hannover, och önskar in-ackordering i fin familj, där ungdom finns. Om någon kan rek. lämplig familj bedes om svar till »W. A.», All-måna Tidningskont., Gust. Adolfs Torg, Stockholm.

In meinem Pensionat
finden Töchter gebildeter Kreise zur Erlernung der deutschen Sprache liebe-volle Aufnahme. Gesundheitliche Für-sorge, gute Küche, auf Wunsch Wissenschaften, Musik. Moderne Villa am Hochwald. 1:ma Empfehlung. Frau Oberstleutnant v. Westenhagen, Wernigerode a' Harz.

Vid Länslasarettet i Vänersborg börjar ny elevkurs nästa 1 okt. För-dringar bland annat minst 21 års äl-der och elementarskolebildning. Kur-sen, som är 2-årig, omfattar såväl teoretisk som praktisk utbildning. När-mare upplysningar lämnas af Ofver-sköterskan därstädes.

Läder är en organisk produkt

och kräver därför, för att icke i förtid fördäras, sin aldeles särskilda och omsorgsfulla ans och vård. Konsten att garva en hud består främst däri, att låta det framställda lädret behålla så mycket som möjligt av den naturliga smidigheten på samma gång som det genom den fackmässiga behandlingen förlänas styrka och varaktighet.

Dessa lädrets egenskaper äventyras emellertid i hög grad genom värdslös behand-ling av de därav framställda skodon; och icke minst genom användning av under-halliga och olämpligt sammansatta putsmedel. En av det bästa och dyraste materiel framställd sko kan därigenom på kort tid fullständigt fördäras. Lädret hårdnar, skruppnar och spricker sönder.

Något sådant behöver man emellertid icke befara, om man för skodons putsning använder

Ahlgrens Skinn- och Läderbalsam NOBLESS.

Till platser, där ännu inga åter-försäljare finnes, expedie-ras gärna direkt till konsumenten 6 tuber por-tofrött för Kr. 2:10.
F. Ahlgrens Tekn. Fabrik — Gefle.

Det bästa läkemedlet är

NISSENS

AKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Doktor J. Arvedsons kurs
Sjukgymnastik, Massage
o. Pedagogisk Gymnastik,
medför enl. kongl. maj:ts medgifvande
samma komp. o. rättigheter som en
kurs vid Gymn. Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran gen. Dr J. Ar-
vedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen
aflygges efter 2-årig kurs af kvinnliga
elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar 14 sept.
Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

**Göteborgs
Gymnastiska Institutet,**
Göteborgs Arkader, Göteborg,
längsta o. fullständigaste spe-
cialkurs i **Sjukgymnastik o. Mas-
sage.**
Begär prospekt!

Med. Dr E. Kleens
(ett-åriga) kurs i **Massage o. Sjukgym-
nastik** (för damer) börjar den 1 okt. kl.
10 i. m. N:r 37 **Mästersamuelsgatan,**
2 tr. upp. Prospekt begäres städe under
adress **Saltsjöbaden.**

Mot grått hår!
Härmed meddelas ärade kunder, att
det utmärkte och mycket efterfrågade
hårvattnet mot grått hår som i 40 år
förfärdas endast i **Fanny Gelins** Par-
fymmagasin, Malmörsgatan 5, hädan-
efter fås under adress **Firma Fanny
Gelin, Norrviken. Rikst. tel. Norr-
viken 14. Pris: 5:50 fraktfritt.**

Mélanogéne,
Diquemare — färgar hår, skägg och
ögonbryn — håller färgen i månader.
Pris kr. 4,50. Försändes diskret.
Franska Parfymmagasinet,
Hoflev., 21 Drottninggatan 21, Sthlm.

ROYAL WINDSOR
Det berömda
hårstärkande vattnet.
Ölter grått hår dess ursprungliga färg.
Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af.
Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden:
Royal Windsor Perfectionne. En allttjämt
stög försäljn. samt 30 års succés gar. Royal
Windsors verkan. Pris kr. 5.— + porto.
Nederlag: **Franska Parfymmagasinet,**
Hoflev., 21 Drottninggat. 21, Sthlm.

**FLORODOL
TVAL**

Ullt ihån ull brota fram-
trädande har Florodol. Vä-
len vänt en år fram är o-
had popularitet och detta
lack vare sin absoluta ren-
het och sina utöfka ingre-
dier, som gör att Floro-
dol väden intager en ställ-
ning framför alla andra
toalott-välar.

**H. G. SÖDERBERGS
IMPORT A. B.**

**Prima Antracit, Hushållskol, Briketter,
okrossad, krossad och småkrossad Koks**
Hemköres till alla stadsdelar. All krossning och sortering sker
vid våra nya anläggningar vid Värtan, hvarigenom en jämn och
stybbfri vara erhålles. Riks- o. Stockholmstel.: Namnanrop.
Begär endast "Söderbergs Kolimport".

Strengnäs Hushållsskola.
Ännu några elevplatser lediga. Grundlig och praktisk undervisning. Pro-
spekt genom Fru M. Braune, Strengnäs. Allm. tel. 93.

**Fullständig och förstklassig Trädgårdsskola
(för kvinnor)**
vid

Kristinehamns Praktiska Skola.
Kursen 10 april—10 okt. Även börja nya kurser i **Handelsavdelningen**, samt
Hushålls- o. Slöjdvärdningarna, den 1 april och 1 maj. Begär prospekt,
som sändes mot dubbelt porto. **Nils Schenke, Rektor.**

Till Sveriges Kvinnor!
Sommarkurserna vid **Nynäshamns Prakt. Skolas Hushållsskola** börjar den
10 maj. Undervisningen, som meddelas af **examinerade o. erfarna lärarinnor**,
omfattar enklare och finare matlagning, uppläggning, dukning, servettbrytning,
servering, bakning, handarbete (enklare och finare), vävnad och glansstrykning
m. m. **Skolan medverkar kostnadsfritt till anskaffande av platser.** Nya, tids-
enliga lokaler med vackert läge i en av vårt lands vackraste platser. Begär
illustr. prospekt och ref., som sändes mot dubb. porto.
Åberopa denna tidn. **Nynäshamns Prakt. Skola, Nynäshamn.**

**Uppmärksamma kvinnliga kurserna vid
Önnestads Folkhögskola,**
nära Kristianstad, i vacker trakt, samt dess **Övre Avdelning** ut-
bildande för hem och fortsättningskolor i huslig ekonomi, semina-
rier m. m. Allmänbildande ämnen jämte husmoderskurs, lanthus-
hållningsämnen och trädgårdsundervisning. Pågår 4 mån. från 17
april. Prisbillig. Statsstipendier, friplatser åt mindre bemedlade.
Praktiska trädgårdskurser mars—oktober rekommenderas
särskilt för att inlära skötsel av hemträdgård — även som förkurs
ör fackutbildning. Begär illustrerat prospekt från rektor Yngve Me-
lander, Önnestad.

Benninge Hemskola
adress **Strengnäs.**
Sommarkurs: finaste matlagning, sömnad, träd-
gårdsskötsel m. m. från 4 maj till 27 juni.
Kurs för fruar o. fröknar: matlagning, inkok-
ningar, sjukmat m. m. fr. 5 till 25 juli.
Husmoderskursen (den 11te) börjar 3 aug. Flera skickliga, i sina ämnen
exam. lärarinnor. Vidare upplysn. enl. ofvanskrifna adr. Riks o. Allm. telefon.

Vid Torshäll, Leksand,
mottagas liksom de föregående åren kvinnliga trädgårdselever. Kurs 1 april
—31 okt. Prospekt och referenser på begäran.
Lillie Landgren. Märta Philip.

Etablerad 1847.

Alcock's PLÅSTER

EAGLE BRAND

**FÖR njurå
kommor.**

Använd alltid två
stycken (se bilden)
ett ovanpå vardera
njurå.

Vi hava funnit att plåstren
pålågda på detta sätt utöva
en mycket bättre verkan och
de äro vida överlägsna de
store klumpige så kallade
njurplåstren.

Skulle Ni vara i behof af ett piller,
TAG DÅ
UTAF **Brandreth's Piller** (Est. 1752.)
Vid forstoppning, gallsjuka, hufvudvärk, övindel, daglig matmatning, etc.
FÖRSÄLJAS HOS ALLA APOTEKARE.
ALCOCK MANUFACTURING CO., Birkenhead, England.

Fullkomligt
vegetabiliska.

Joh. Lundström & Co. A.-B.
Kungl. Hofleverantör.

PRIMA ANTRACIT

Hushållskol - Cokes - Briketter
Begär vid telefonering å Riks och Allm. **endast**
"Lundströms".

**Blekinge läns folkhögskolas i Ronneby
husmoder- och trädgårdsskola**
öppnar nya kurser den 20 april. Skolan omfattar: a) en kurs på sex månader,
där undervisning meddelas i **matlagning, konservering, tvätt, trädgårds-
skötsel, slöjd** m. m., varjämte även teoretisk undervisning meddelas; b) en kurs
på **tre månader**, där elev endast deltagar i skolköksundervisningen. Avgiften
för den förra kursen 30 kr., för den senare 20 kr. Begär prospekt av rektor
Adolf Bolin, Ronneby.

Tolftte häftet af Moster Emmas väfbok. Nya mönster i 4-
skåft till mattor, gardiner, möbel-
tyger, bonader m. m. Erhålles mot 1 krona 35 öre postförskott från **Moster Emma, Knepp-
baden.**

TRICOPHEROUS

är världens förmästa Hår-
medel och öfverträffas icke af
något annat liknade preparat.
Pris pr fl. 2.50.
Erhålles hos alla 1:sta klass Par-
fumeri-, Dro- och Coiffyrfärer.

**Förmästa me-
del att skydda
huden och bevara
hyns friskhet är**
Oatine - Crème
— en kraftig, snövit
naturprodukt af ren
hafre. Akta Oatine-
Crème i hvit burk
med grönt lock från
The Oatine Co., London, säljes efter tull-
förhöjningen till 1.50 o. 3 kr. per burk.
Oatine-Crème, -Tväål, -Puder o. -Balsam
finnas öfverallt samt hos A. W. Nör-
ding, Biblioteksgatan 11, Birgerjarlgat.
16 o. Drottninggatan 63, Stockholm.

**Besvärande
hårväxt**
borttages bäst
genom
Macmillan & Arthurs
Före Efter
EPILATOIRE.
Depöt hos A. W. NÖRDING, Sthlm.
Biblioteksg. 11, Birgerjarlg. 16,
Drottningg. 63.

Specialaffär för **SCHWEIZER-
BRODYR, SPETSAR, VÄFNÄ-
DER** m. m. Rikt profsorti-
ment till landsorten.
Broderi-Affären,
9 Kommendörsgatan 9.

SKÅNSKA HANDELSBANKEN.
Fonder 20,900,000 kronor.
Stockholmskontor: **Arsenalsgat. 9.**
Filiale: { **Södermalmstorg 8.**
 { **Sturegatan 32.**
Deposition } 4 1/2 %
Kapitalräkning } 4 %
Sparkassa 4 %
Fondafdelning. Kassafack.

**BRUNKEBERGS
TEATERN**
Alltid veckans
bästa nyheter!

**Gummilackar
"Excelsior"**

Finns i hvarje väl sorterad skoaffär.

**Crème de
Cholepalmine,**
utmärkt antiseptiskt
hudmedel,
säljes i tuber å 30
öre hos **Herrar
Speceri-, Färg- och
Parfymhandlande**
m. fl. samt å
Apoteken.

**Madame Ceciles
HÅROLJA**
Jet mest effek-
tiva medel för
hårväxtens be-
fordrande.
Endast en flaska nödvändig.
Flaskor å kr. 2.— hemsändas efter
order **A. T. 194 07, Riks Vasa 10 82.**
Bepörfvadt! Öfverträffadt! Parfumeri-
Handen, Vanadisvägen 18, Stockholm.

Skönhet. Tillförlitligt medel mot
grumlig hy, bölder, fin-
nar, eksem. Många int. af ansedda o.
trovärd. pers. 40-årigt eksem botadt 3 kr.
sats. Diskret. **Fru Ina Göthe, Falun.**

Ferrin

Fås på apoteken.
Bästa järnmedel
utmärkt styrkande.
Apoteket Lejonet, Malmö.